

cic, de qua agimus, successor stare debet locationem, quod contractus vallis sit Ecclesiae, ut constat ex Trentacinq. dict. n. 9. Caroc. conc. 2. ex n. 7. Sed nihilominus verum est, quod in praesenti D. Couar. doceat scilicet locationem quoad successorem subfuisse, etiā damnatio fuerit, aut non vallis Ecclesiae, nisi restituio in integrum aduersius eam postuletur, nam communis opinio non explicat, qua via à locatione iucessor recessurus sit, atque ita est intelligenda, ut, obtento restitutiois auxilio, colonus expellatur, prout sentiūt. Petr. Barbol. num. 23. Redoan. pag. 343. n. 3. Gutier. & P. Molin. vbi proxime, Caroc. conc. 2. num. 14. Bene sup. 7.

Ver. Sic sancti Rector alicuius hospitalis.
¶ 13 Rector, siue administrator alicuius hospitalis ad tempus constitutus, si legitimè locet prædia propria hospitalis eius nomine ad longius, quam administratio est permanura iucessor reflire à contractu ante finitam locationem prohibetur, P. Molin. dict. n. 5. in fin. Gutier. d. cap. 20. n. 3. Roland. conf. 49. num. 7. lib. 2. Petr. Barb. n. 7. Caroc. dict. conc. 2. num. 7.

Vef. Idem dicas.

¶ 14 Idem de Rectoribus ciuitatum docent etiam DD. proximè laudati.

Ver. vlt. Ibi: Non idem erit.
¶ 15 Quanvis beneficiarius, siue Prelatus locet prædia Ecclesiastica, quorum fructus ad se pertinent, nomine Ecclesiae, nō idem iucessor stare tenetur locationi, que restringitur intelligitur ad tempus, quo locator beneficio, vel dignitate fungatur. Petr. Barb. n. 19. Gutier. d. cap. 36. n. 5. Todus. n. 3. Trentacinq. n. 9. ver. Ex hac coniunctione, Alexand. conf. 160. n. 4. Idem erit, si exprimit obligem sucessorem, cum non possit. Marecot. n. 6.

¶ 16 Ratio est, quoniam Prelatus nullū ius in successorem transfert, vt cum suo contractu valeat obligare. Nec interest, quod afferat se nomine Ecclesiae locare, cuius nulla versatur utilitas, quare in actu non vt administratorē legerit, sed tanquam ius in te habentem, quodcum ita sit, natura & veritas rei verborū praetextu non immutatur, l. 1. & per tot. C. plus valere quod agit, quād quod simul. concip. Gutier. d. c. 36. n. 5. 6. Petr. Barb. n. 29.

AD CAPVT

Decimumseximum.

SUMMARIUM.

- 1 De materia agentes.
- 2 Alienatio bonorum Ecclesie, iuris solemnitatibus non seruat, est nulla.
- 3 Prelatus, aut beneficiarius non valeat fructus ad dignitatem, vel beneficium attinente ad longum tempus locare ad numer. 8.
- 9 Locatio ad longum tempus de rebus Ecclesie non consistit, & quantum longum tempus dicatur, ad num. 12.
- 10 Ex locatione ad longum tempus utile dominum transferatur, sed pacto impedit potest. 13. 15. 16.
- 14 Quibus alienatio prohibetur, locare ad longum tempus non licet.
- 17 Conduxit professionem non gaevit, sed & ad longum tempus conducat, obtinet naturalem.
- 18 Prelatus iurans non alienare bona Ecclesie, non valeat ea ad longum tempus locare, & num. 19.
- 20 Deforma, qua huiusmodi iuramenta sint, & quomodo intelligantur.
- 21 Alienationis verbo quando locatio ad longum tempus continetur.
- 22 Verba ita accipi debent, ut delictum excusetur, & pena.
- 23 Iuramentum ita debet intelligi, ut quantum posse, iuramentum affringat.
- 24 Emphyteuta locans ad longum tempus, domino irrequisito, an incedat in paenam caducitatis, & que ad num. 26.
- 27 Locatio bonorum Ecclesie ad vitam, non seruat solemnitatibus iuris, non tenet, quid si locetur ad vitam senis, n. 30. 31.
- 28 Quid si locetur ad voluntatem contrahentis, aut alterius.
- 29 Quid si ad tempus incertum.
- 32 Inter Prelatos Regulares, & Seculares differentia quoad locationis tempus.
- 33 Locatio rerum Ecclesie ultra triennium,

omis-

- 34 omis- sis solemnitatibus iuris nulla est, ampliatur, etiā iuramento confirmetur.
- 35 Episcopali constitutione triennium restrinxi potest, sed non extendi.
- 36 Locatio rei Ecclesiastica num valeat, si exprimatur, plures contrahi locationes, persingula triennia, ad num. 40.
- 41 Locatio rei Ecclesie ultra triennium an intra illud sufficiatur, de quo usque ad num. 51.
- 52 Locatio hec non vitiat, si res singulis annis fructus non tulerit.
- 53 Mandarum ad locandas res Ecclesie intra tempus permisum, triennio clauso, non finitur.
- 54 Extrah. Ambitiose, dreb. Ecclesie, int. communis, num. 7. & recepta.
- 55 Lex ipsa non recepta non obligat, de quo ad num. 59.
- 60 Lex iam recepta contraria consuetudine abrogatur, & quanto tempore, num. 61.
- 62 In Hispania d. Extrah. Ambitiose, recepta est quod nullis item contractu secus quod paenam.
- 63 D. Couar. quid serenit circa fructuum beneficiorum locationem.
- 64 Contractus nullus ex defectu solemnitatis valens, si Ecclesia vellet.
- 65 Quid circa locationem bonorum Ecclesie. S. Concil. Trident. statuerit.
- 66 Vtrum alienationis verbum hypothecare contineat, num. 67.
- 68 Minoris bona immobilia, vel pretiosum virrum absque decreto possint obligari, ad num. 70.
- 71 Aliquo prohibito, non licet, per quod pertinetur ad illud.
- 72 Alienationis verbum dominij translationem significat.
- 73 Alienatione retita, nec hypotheca permititur.
- 74 Res Ecclesie an possint absque solemnitatibus generaliter, vel specialiter obligari, ad num. 76.
- 77 Paene aduersus alienantes non legitimè bona Ecclesie non ligant, nisi traditione sequata, quid circa hypothecam, num. 78.
- 79 Res Ecclesie sine solemnitatibus pignori nequeunt dari.
- 80 Canisse, ex quibus res Ecclesie alienari licet.

De locatione bonorum Ecclesiae, vbi & nonnulla de alienatione notwithstanding.

Delocatione rerum Ecclesiasticarum dillerunt Molin. de primogen. lib. 1. cap. 1. Petr. Franc. Tondut. questionum, & resolutionis, benefic. part. 1. cap. 66. Pat. Vazquez opuscul. tract. de redditib. cap. 2. §. 2. Stephan. Quaranta in summ. Bullary, verb. alienatio rerum Ecclesiae, Pat. Molin. de iur. & iur. tract. 2. disput. 456. cum seq. Caroc. in tract. locat. rubric. & reb. Ecclesie. August. Barbot. de offic. & potestate Episcop. part. 3. allegat. 95. Thom. del Bene de immunit. Ecclesiast. tom. 2. cap. 18. Gutier. Canonice. question. lib. 1. cap. 8. & lib. 2. c. 13. Marcello. variar. resolut. lib. 2. cap. 25. Ceulios commun. cont. commun. tom. 1. q. 199. Card. Mantic. de tact. & ambig. conuent. lib. 5. tit. 3. Aluari. Valafac. de iur. emphyteut. q. 29. Pellizzar. in manual. Regu lar. tom. 1. tr. 6. cap. 8. & nu. 14.

Alienatio rerum Ecclesiasticarum est nonnulla, nisi latus solemnitates interuenient.

Z

8

ut compertum est, ac dicemus, *infra cap. proximo ad n. 1.* Hinc queritur an locatio earudem rerum similiter solemnitates, ut constat, desideret & iure, ac vniuerso Interpretum consensu talis distinctione probatur, vt ad longum tempus solemniter fieri debeat, ac modicum vero non ita, circa quod varie excitantur questio[n]es, quae capit[us] h[ab]it amplissimam materiam exhibentur. H[ab]et de immobilibus, aut pretiosis mobiliibus intelliguntur.

Ibi: Ex quo tamen adiuncta Bartoli interpretatione.

3 In primis quaeritur, vtrum licet Praetato, aut beneficiario fructus sibi ex bonis Ecclesiasticis ad v[er]atum designatos ad longum tempus, vel vitam suam locare? Affirmant Molin. n. 24. 27. Bene sup. cap. 17. dubitat 24. & cap. 18. dub. vlt. Pat. Molin. disp. 466. n. 7. Redoan. reb. Eccles. q. 6. f. vlt. n. 4. P. Vazq. dub. 6. n. 3. & dub. 7. n. 34. Diana resolut. moral. p. 10. tract. 16. resolut. 51. Auct[us] in cap. Prætor. p. 1. c. 4. num. 4. 2. Caroc. sup. concl. 9. num. 5. 1. Gregor. Lop. in l. 9. gl[ori]a. 1. tit. 17. part. 1. Mantic. tit. 1. 3. no. 21. Zetola in prax. verb. alienatio. 6. 3. conc. 10. Cened. ad Decretal. collect. 76. n. 3. & collect. 102. n. 3. Lefsi. de inst. lib. 2. cap. 25. dub. 11. Filliac. tract. 44. cap. 4. q. 1. num. 70.

4 Ratio est, quia iura prohibentia locationem ad longum tempus non agunt de huiusmodi fructibus, sed de rebus ipsius Ecclesiasticis; aut de redditibus, qui cedunt in utilitate ipsius Ecclesiæ, non beneficiarij, cum non huic, sed illi propiciant, vt ex eorum contextu dignificantur. Ita Pat. Vazq. Bene, P. Molin. & alijs sup. Hinc inferunt. Primò, posse hos fructus ad vitam, vel ad longum tempus donari, vel vendi. P. Molin. n. 6. Molin. n. 26. vlt. In tertia, & ultima. Inferunt. Secundo, præmissam conclusionem non procedere quoad fructus, qui ad beneficiarium non spectant, sed ad fabriacam, vel alios v[er]us Ecclesiæ defensionem, quoniam hi vt bona Ecclesiastica locari nisi ad modicum tempus prohibentur. Extraug. Ambitijs, que recte intellecta locatione ista ad longum tempus vera, quo obsernato prefatum periculum evitatur, & hoc etiam præ oculis habuisse illius constitutionis Conditorem, credibile est.

Ibi: Sed v[er]e in d. cap. vlt.
Sed adiutorius superiorē receptam sen-
tentiam extat altera etiam communis,
qua docet, veritatem esse, fructus ad bene-
ficiarios pertinet, ab eisdem ad vitam,
vel longum tempus locari, ita tenent Gu-
tier. d.c. 8. n. 15. 16. Bonac. in summ. tom.
1. tract. de alienat. honor. Ecclesiast. disp. 2. q.
vnic. punct. 2. n. 25. vers. Sed epistola, Ce-
ull. sup. n. 12. vbi de praxi testif. Boer.
decis. 23. 4. n. 2. Rodrig. p. 1. cap. 18. n. 5.
Ricci. decis. 11. 4. p. 3. Aug. Barb. n. 20. 21.
Emman. Sā in summ. verb. conductio. n. 1. 3.
Garcia de benefic. part. 2. cap. 1. n. 33. Gam-
decis. 1. 5. 6. nu. 2. & decis. 390. n. 6. Quibus
hic accedit D. Corar. quanquam aliud sen-
tire videatur quoad prohibitionem, d. Ex-
traug. Ambitijs, infra n. 6. vers. Sexti vi-
sum est quibusdam.

Ratio huius assertioris est, quia cum
fructus illi inter bona Ecclesiastica name
rentur, generalis prohibitio locationis
ad longum tempus eos quoque comprehendere debet, vt colligatur ex element. 1.
de reb. Eccles. & d. Extraug. Ambitijs.

Præterea pro hac opinione expendi-
tur maxima congruentia, nam si permis-
sum esset beneficiarij ad vitam, longum
tempus fructus, sibi necessarios ad vi-
tum locare, hoc facere possent, receptis
anticipate plurimi annorum pensionibus,
cum nullibi v[er]itum reperiatur, ex
quo euenter facile posset, vt in futurum
huius alimenta deficerent, argum. l. cum h[ab]it.
f. de transact. Vnde Ecclesia graue derri-
metum sentiret, cum ministri ob egestate
tempore debitum obsequiu[m] exhibere nequirent,
ad quod facit doctrina tradita sup. lib.
1. cap. 4. n. 13. Quod inconveniens agno-
cunt, qui oppositum tuentur, vt Dian. &
Bene d. disp. vlt. n. 3. At respondent, ex
hos solum consinici, vt expediter, fieri
legem prohibetem, ne fructus beneficio-
rum, anticipata solutione, locaretur, sed
cum illa non sit, beneficiarij iure suo vti
poterunt locando ad longum tempus, pe-
cunia anticipare soluta. Hoc tamen non
satisfacit, quoniam superflua esset talis
constitutio, cum alia via huius damno sit
succursum per d. Extraug. Ambitijs, que
recte intellecta locatione ista ad longum
tempus vera, quo obsernato prefatum
periculum evitatur, & hoc etiam præ
oculis habuisse illius constitutionis Con-
ditorem, credibile est.

Ex

8 Ex quibus vltima sententia v[er]ior vi-
deretur, nam eti[am] per locationem fructuum
nullum ius in re ad conductorem etiam
ad longum tempus transferatur, quæ fuit
ratio prohibitionis, d. Clement. 1. vt om-
nes fatentur, tamen Ecclesiæ potest de-
trimentum inferri, cuiobiam iure inten-
dit Paulus II. in d. Extraug. Ambitijs, &
vbi generaliter vetat omnes contraquis,
ex quibus Ecclesia ladi posfit, inter quos
locationem v[er]a tricentum interdicit.
Sed cum locatis ad longum tempus fru-
ctibus ad beneficarios attinentibus, co-
ditio Ecclesiæ deterior fieri posfit, vt dictum
est, ex mente Legislatoris, hanc loca-
tionem prohiberi, constat, maximè cu[m]
verbis non repugnat, in quo sua generali-
tate omnia continent. Vnde si alcibi
Pauli constitutio recepta non sit, illebit,
fructus beneficiarij eti[am] ad vitam per bene-
ficiarios locari, nam d. Clement. 1. solum
prohibet rei Ecclesiasticae vtile domi-
nium in conductores trahat per locatio-
nem ad longum tempus, quod fructibus
sic locatis non conligere, compertum
est, siquidem conductor eos nomine lo-
catoris percipiat, vt vterque Molina, &
alijs pro prima opinione adducti nota-
runt.

Num. 1.

9 Locatio rerum Ecclesiasticarum ad lon-
gum tempus, non adhibitis iuriis folien-
taribus, eid irrita, Molin. n. 18. 27. Bene d.
c. 18. dub. 1. n. 1. Aug. Barb. n. 2. c. seqq. &
in collect. ad d. Clem. 1. n. 8. P. Molin. n. 3.
Maretor. n. 1. Valaf. n. 7. 8. Menoch. de
arbit. lib. 2. cap. 5. n. 2. Gutier. d.c. 1. n. 5.
Caroc. sup. conc. 5. n. 17. Vazq. dub. 1. n. 21.
Redoan. q. 7. m. 5. 6. Ceull. ex n. 2. c. sed q.
Bonac. sup. n. 24. Pet. Bart. in l. s[ecundu]m. in
6. vlt. n. 26. ff. solut. matrin. Quod accipe
de immobilibus, aut pretiosis mobiliibus

10 Ratio est, n[on] per locationem huiusmo-
di fit alienatio, cum dominium vtile co-
ductori queratur, l. 1. f. Quod autem, ff. le
superficieb. vbi Bart. n. 10. Valaf. de priu-
leg. paup. q. 22. n. 13. Cancer. var. p. 1. c. 14.
num. 26. Ant. Gom. in l. 4. 0. Taur. n. 84.
vers. Sed his non obstantibus, de quo infra
num. 1. 5.

Ibi: Et licet alias arbitrio iudicis.

11 Quod tempus longum dicatur pro ma-

teria, de qua agitur, dilecti[m] d[omi]ni est, qua-
te plures circa hoc sunt opiniones, quas
refutat Menoch. sup. d. c. 5. per rot. Illud
autem omnino tenetum est, quod vbia le-
ge definitu[n]o reperitur, iudicis arbitrio
relinquendum est, Menoch. de retinenda. pos.
se f[ac]tum. 4. n. 39. & d. c. 5. n. 12. Caldas
deresol. emphyt. c. 1. nu. 23. Caroc. conc. 7.
n. 25. P. Vazq. sup. n. 22. Ceull. n. 13. Pat.
Molin. disp. 4. 4. 5. n. 3. Aug. Barb. in collect.
ad d. Clem. 1. n. 13. Et tamen adiunctu[m]
in quaque[m] materia decennium lon-
gū tempus esse, in quo nullum iudici[um] ar-
bitrii datur, sed infra illud duxtat[ur] pos-
terit arbitrii, ex rubr. & l. penult. ac vlt. C.
de long. rep[re]s. prescript. facit l. f. cum iudicatio
missaria 16. f. Aristoff. q. 1. & à quib[us] ma-
nus. P. Molin. vbi proxim. Caroc. rubr. de
locat. ad long. temp. q. 1. n. 2. vbi plurimi. D.
Conat. infra n. 3. vers. Quid vero, in fin. Vaz-
q. latc. sup. n. 15.

Ibi: Hactenam in re.

Quoad locationem rerum Ecclesiasticarum ante constitutio[n]em Pauli II. in d. Ex-
traug. & Ambitijs, longum temp[us] pos-
cens decennium, & vtile, vt contractus
irritaretur, & in hoc non poterat index
aliter decernere, nec breuius tempus, vt
nouenniū longum iudicare, Molin. n. 29.
Bene vbi proxim. n. 3. Caroc. d. rubr. de reb.
Eccles. n. 26. Ceull. n. 14. P. Molin. disp.
466. n. 10. vers. Ante tempora, Redoan. d.
q. 6. Aug. Barb. d. alleg. 95. n. 14. Cauale.
decis. 43. n. 57. Gutier. sup. lib. 2. cap. 8. n.
26. P. Vazq. vbi proxim. Quod ita com-
muniter receptum est, quia in c. fin. ne Pra-
lat. v[er]o. suas locatio ad septennium obser-
vare precipit, atque ita ad modicum
tempus iudicatur, vnde illatum est, loca-
tionem infra dece miliu[m] ad longum tem-
pus non esse. Sed hoc restringitur ad Pra-
latos, aut beneficiarios seculares, nam
quoad Regulares etiam iofra decennium
locatio ad longum tempus censetur,
si iudicant ita v[er]um fuerit, vt docet D.
Corar. infra n. 3. vers. Quid vero, vbi com-
probatur, n. 32.

Ibi: Et id rerum est etiam si expressa
agatur.

Ex locatione ad longum tempus que-
ritur conductori dominium vtile rei lo-
catae, vt dictum est sup. n. 10. & mox repe-
tam, haec autem dominij acquisitione im-

pediri potest, si conuenerint contrahentis, ut transferatur illud, Caroc. cum multis, quæst. 1. in perlacione ad longum tempus, vtile domin. transferat. nu. 6. pag. 53. Greg. Lop. in l. 19. glof. 7. tit. 8. part. 5. Redoan. d. tract de rebus Ecclesiæ non alien. in principiis verb. vocabul. n. 6. Gutier. vbi proxime, nu. 27. quanquam contrarium viñum sit Molin. d. cap. 21. n. 24. vers. In secunda specie, Pat. Molia. disp. 466. n. 6. Hinc queritur, filio cariori Ecclesiasticae ad longum tempus fiat cum pacto, vt dominium vtile conductori non acquiratur, nū valeat? & negariet cū D. Couar. in præsentis refutat. Caroc. vbi proxime, quæst. 3. n. 16. Cuman. in l. codicillis, q. i. instituto in 2. lectur. ff. de leg. 2. Marec. sup. n. 7. Ias. conf. 94. col. fin. lib. 1. Pinell. in l. 1. part. 3. nu. 64. C. de bon. matern. nam priuato illa percipiendi fructus per plures annos alienatio cestetur. Quod verum est omnino, quando locatio ad ius cœlum transit, de quo supr. c. præcedenti.

Ver. Ex quo appetit.

- 14 Quibus alienatio intercedit, locare ad longum tempus non licet, Cancer. d. cap. 14. n. 26. Hermon. in l. 4. glof. 2. nu. 38. tit. 5. p. 5. Caldas de renovatione, emphyeus. q. 16. nu. 7. Molin. d. cap. 21. à num. 15. Simoncell. de decreto. lib. 2. tit. 6. inspect. 2. nu. 25. Dicas reg. 40. ampliat. 12. Boer. decif. 234. num. 2. Caroc. cum pluribus, vbi proxime, ex num. 3. pag. 54. Pinell. dicit. num. 64. Iul. Clar. in præ. crimin. q. fin. quæst. 82. verb. Statutum circa alienationem, num. 4. P. Molin. nu. 8. Caualcan. decif. 43. n. 57. Bene cap. 17. dubit. 3. num. 2. Menoch. dicit. tafu. 5. num. 4. Greg. Lop. vbi proxime Valsa. cum pluribus, dicit. quæst. 22. num. 14. Ratio est, quoniam verè alienat, qui vtile dominium in alium transfert. Sic prædiu minoris abique decreto locari ad longum tempus non potest, Gutier. de tutel. part. 2. cap. 5. num. 28.

Ibi: Cum ex et vtile dominium transferatur, 17
15 Per locationem ad longum tempus do-
minium vtile acquiritur conductori. Vi-
deas laudans, sup. num. 10. quibus iungē-
duntur, Menoch. de retinend. posse. remed.
4. num. 33. Mantic. dicit. lib. 5. tit. 4. nu. 7.
Gutier. canonicas. lib. 2. cap. 8. nu. 22. Ca-
roc. alios referens dicit. quæst. 1. num. 3. Be-
ne dubit. 1. num. 29. Pat. Molin. disp. 445.
num. 4. Caualcan. sup. num. 1. Parlad. diffe-

rent. 28. num. 3. Iul. Clar. vbi proxime. Mo-
lin. n. 15. Francisc. Marc. decif. 455. part. 1.
Greg. Lop. sup. Affid. decif. 365. n. 4. licet
à communia hac sententia recelerint Co-
nan. commentario, lib. 7. cap. 12. Pinell. sup.
n. 6. Ioseph Gonçal. variar. question. cap.
29. num. 34 cum quibus tentare videtur,
Cenall. dicit. q. 190. n. 5.

Hæc cōclusio. vt sup. n. 13. notatum re-16
linquitur, limitatur, si pactum interue-
niat: ne tale dominium in conductorem
transeat. Cui obitate videtur, quod de do-
mino directo scriptum est. in l. cum manu
sara 80. q. fin. ff. de cont. empt. vbi sū in vendi-
tione pactum fiat, ne in empore domi-
nium transferatur, aut illud rei ceditur, aut
facit, vt actus in aliud genus contractus
transcedatur, quia eit contra naturam
venditionis. Arque ita vtrique Molin
placuit, non impedit translationem vti-
lis dominij in locatione ad lögū tempus,
quanquam alter inter contrahentes cō-
quenterit. Sed communem limitationem tra-
ditam sufficiendo, potest respondere, non
esse de substantia iuriuti modi locationis
præfati dominij translatio, vt expreſſim
offerit. Marec. d. n. 7. Barb. in rubr. de
reb. Eccles. à nu. 48. quare iuriuti non est,
quod potest pacto tolli, manente eodem
contractu, quia locatio, vt per lectorum
est, nō ordinatur ad aliquicun dominij trā-
lationem, l. non soler. 42. ff. locat. sed ad frui-
tionem tecum quæ conductio l. 1. & per rot.
eod tit. & vtilis dominij trālatio est quid
accidentale, quod propter diutinutatem
temporis iure cōceilum est. In venditio-
ne verò primæus, ac principalis effectus,
ad quæ contractus tendit, est dominij tras-
latio, vt bene explicit post alios P. Molin.
disp. 336. n. 4. vnde si ex vi conventionis
illa impediatur, nō erit venditio, sed
alius contractus, quemadmodum Con-
latus definit. in d. q. vltim.

Conductor ad longum tempus natura-
lem possessionem in re locata nancisci-
tur, quanquam locatio ad modicum tem-
pus nullam tribuat, Caroc. sup. q. 2. n. 8. 9.
P. Molin. d. disp. 445. n. 4. Ceull. n. 4. Gu-
tier. vbi proxime, n. 25.

Num. 2.

Prælatus iurecurando promittens, bo. 18
na sua Ecclesiæ non alienare, si eadem ad
longum tempus locauerit, perjurii reus
efficitur, P. Molin. disp. 466. n. 8. P. Vazq.
dub.

dub. 3. n. 24. vers. Iure autem. Licet loqua-
tur in terminis Extravag. Ambitiosa. &
aliud de iure antiquo sentire videatur. Sil-
uet. in somm. verb. Alienatio, quæst. 17. &
probabiliter dixit haec sententiam. Bene
d. cap. 17. dubit. 4. scilicet. 2. n. 11. Nam iura-
mentum debet intelligi secundum ma-
teriam subiectam, in hac autem aliena-
tionis rerum Ecclesiasticarum, qui ad lögū
tempus locat, alienare cestetur, vt
dictum est, ex quo iuramentum de non
alienando violatur.

Ibi: Ego vero eti censeam.

19 Contrarium verò, & sic quod Prælatus
non sit perfurus ex rationibus suis ful-
lent Bene vbi proxime, Caroc. dicit. quæst.
3. n. 4. Valaf. de iur. emphyeutie, quæst. 29.
n. 12. Barb. sup. n. 52. Redoan. sup. in prin-
cip. verb. vocabul. n. 5 fol. 15. Quæ opini-
o aequaliter est ideoque cum probabiliter sit
practicanda ad poenas evitandas, argu-
ment. l. interpretatione 42. ff. de penit., eti
in puncto iuris fortalisi prior. verior. lit.

20 Ut autem non lateat, quid sub præfato
iuriamento Prælati cōtinetur, an inaduc-
tendū est quod dupliciter illud præstari
solet, vel abolire iurado nō alienare ea
bona, vel promittere iuramento adhibito,
non alienare ipsa, Romano Pontifice
inconsulto. Primoculu, solum in obligatur
ad non alienandum illicite, & contra iuri-
ris prohibitionem, manet tamen sibi illi-
bata facultas ad alienationes de iure per-
missas. Secundò, etiam ab alienatione
permitta, non obtinet Pontificis licen-
tia, debet abstinere, Bene dubit. 3. num.
1. 2. vbi alij Gutier. de iur. confirmat.
part. 1. cap. 52. num. 3. Quid vitium li-
mitatur. Primò, si magna necessitas in-
staret, ita vt locus dilationi ad confluen-
dum non sit. Secundò, quoad res modi-
cas, quæ cententur exceptas. Tertio, se-
cundum D. Couarr. & lequaces in loca-
tione ad longum tempus, Bene à num. 6.
Gutier. vbi proxime, Pat. Molin. disp.
468. num. 8. 9.

Ibi: Tamen verum est impropriet.

Alienationis verbum aliquando latè,
aliquando pessè vlraptur. Primo do-
mo locationem ad longum tempus com-
pletatur. Secundò, non vtrique, Caroc. d.
quæst. 3. n. 4. Pat. Molin. disp. 464. Bene
dubit. 3. à num. 1. Molin. d. cap. 21. in prin-

cip. Hermon. in l. 4. 3. g. l. of. 3. num. 1. 3. tit.
5. part. 5. Bonac. dicit. punct. 2. num. 24.
in principio, Pinell sup. num. 18. 19. Spin.
in specul. testament. gloss. 19. n. 75. cumalij.

Ibi: Non ad paenam infigendam.

Hoc ipsum post alios notat Caroc. & 22
Bene vbi proxime, Poenæ etenim nō sunt
interpretatione iuuanda, dicit. l. interpre-
tatione, l. cum quidam 19. in fin. ff. de liber. &
posthum. Ex quo infertur, quod verba,
quæ diuerūmodo intelligi possunt, ita ac-
cipienda sunt, vt delictum, & poena ex-
ecletur.

Ibi: Cum iuramentum strictè sit intelli-
gendum.

Ita vt quantò minus possit, iurantem 23
astringat. Sanch. in Decalog. tom. 1. lib. 3.
cap. 14. num. 1. Ceull. tom. 2. quæst. 780.
n. 28. 4. Aug. Barb. in collectan. ad cap. Cle-
ricus. nu. 7. de iurecurando. Menoch. de pre-
sumpt. lib. 1. quæst. 45. num. 12. Gutier. vbi
proxime. cap. 7. nu. 3. Caroc. d. q. 2. nu. 6.
disp. 54. Bene vbi proxime, num. 9. Molin.
disp. 468. n. 8.

Ibi: Ex hoc dubia est apud me.

Locarem emphyeuticā ad longū tē-24
pus, domino irreqūito, non incidit in
poenam caducitatis aduerbitum ita alienan-
tes statutum, Caroc. rubric. de iur. emphy.
n. 7. Caballin. mellilog. 213. p. 1. Add. ad
Alex. conf. vlt. lib. 13. Molin. sup. n. 1. c. 20.
n. 17. Pinell. nu. 71.

Sed oportunit magis receptum est,
quodnotum Greg. Lopez in l. vlt. glof. 3.
tit 8 part. 5. Marcicor. dicit. lib. 2. cap. 25.
nu. 9. Tiraquel. de verraci. lignag. q. 1. glof.
4. num. 82. Francisc. Marc. dicit. decif. 455.
part. 1. lul. Clar. receptar. sentent. lib. 4. q. 2.
Emphyteus, quæst. 19. Gammæ decif. 26.
num. 5. Iason in l. vltim. quæst. 4. num. 11. 2.
C. de iur. emphyeut. Caldas de renoua-
tione. Emphyteus, quæst. 16. num. 10. Valaf. dicit.
quæst. 29. num. 43. Pat. Molin. disp. 461.
num. 2. vbi bene probat, Poenamque ca-
ducitatis per vtilis dominij translatio-
nem incurrit, tenuit Menoch. conf. 38. n. 1.
Quæ sententia debet temperari, si adi-
ciatur clausula: Salvo consensu domini.
Maxime si subiungatur: Non aliter nege
di modo. Per quæ verba etiā in propriis
& stricta alienatione poena caducitatis,
non infertur, quod à fortiori hic dicen-

dum est, de quo Marescot, lib. 1. cap. 78. à principi Menoch. d. cons. 38. ex num. 17. ubi plures Molin. d. cap. 21. num. 25.

Num. 3.

27 Locatio bonorum Ecclesiarum, quae alienari iuri sunt prohibita, ad vitam aliquius non tenet, iuris solemnitatibus non obseruantur, quae in eorum alienatione defuderantur, Molin. n. 28. verf. Sed quamvis, & n. 29. Redo. q. 6. n. 3. Gutier. dict. lib. 2. cap. 8. num. 24. Bene sup. cap. 18. dub. 1. num. 5. Petr. Barbos. in l. filii fam. 9. ultim. num. 26. ff. solut. matrimon. Caroc. rubric. de locat. ad vitam. quæf. 2. & rubr. de reb. Eccles. concil. 4. num. 16. Vazq. dub. 2. n. 23. Valasc. nu. 2. August. Barbol. dict. alleg. 95. nu. 14. Pat. Molin. disp. 466. nu. 3. Peillizar. sup. n. 16. verf. Res pôdeo, quod cûtèpus, Nauar. in c. cōpideret. q. Desfier. n. 5. de pœnit. dñi. 5. Ratio est, quia huiusmodi locatio quodvis brevissimo tēpore finiri posset subiicit durationi ad longi tēpus, qui propter vetita cõstat, Peillizar. rbi proxime, Bene dict. n. 5. cù probitio cuiusque actus eos omnes comprehendat, per quos ad illum potest perueniri, l. oratio 16. rbi notatur, f. de pœnit. lib. I. si popillorū 7. f. fin ff. de reb. cor. qui sub test. gl. o. in l. & v. certo, q. vlt. verb. & ait, p. s. p. princip. ff. commod. Gutier. de iurament. confirmator. p. 1. cap. 5. n. 1. n. 9. de quo latius infra hoc, cap. ad n. 7. cum D. Couar. dicendum est.

28 Hinc deducitur, non subsistere locationem ad beneplacitum conductivis, quia in eadem voluntate diu potest persistere, Pat. Molin. disp. 445. n. 3. in fin. Pinell. sup. n. 63. Valasc. n. 4. Caroc. rubr. de locat. ad long. temp. quæf. 5. de locat. in volute. conduct. num. 2. 3. ubi dñi. Molin. dict. cap. 21. nu. 29. verf. Eteriam illa. Gutier. d. cap. 8. num. 24. Nec ad voluntatem locatis, Molin. Gutier. Pinell. sup. quanvis cõtrarium placuerit Pat. Molin. Valasc. Caroc. n. 5. quoniam liberum est locatori, cum voluntate, a cõtractu discedere. Tamen prior opinio tenenda est, eo quod potest ex cõsentio locantis eadem locatio ultra tempus permisum permanere, & hoc ius prohibetur. Idem dicendum est, si in tertii voluntatem locatio conferatur, Caroc. n. 6. cuius limitatio ibidem tradita ex dictis admittenda non est. Sed ea omnia sunt intelligenda, quando exprimitur cõtum est, & locatio tempus permisum excedat, si

placuerit, alioqui in dubio ea pecta ita sunt interpretanda ut is, in cuius voluntatem locatio cõfertur, possit ab ea, cum voluntate resiliere, vel in eadem persistere intra tempus lege definitum, quia contractus præsumitur secundum ius celestium, l. queru. 9. Inter locatores ff. locat. Menoch. de presump. lib. 3. pref. 38. nu. 1. nec cõfertur illicitos, nisi manifeste apparuerit, Menoch. sup. pref. 122. n. 36 & facit tradita infrapart. 17. n. 74.

Inde etiam colligitur, non posse locari ad tempus incertum, ut donec bellum suatur, Peillizar. sup. n. 11. incertitudine cõferatur ad aliquid, quod intra tempus permisum soleat terminari, ut dñi nauis ex Indis redierit, idem Peillizar. ibidem. Vel si locatio celebraretur ab aliisque temporis præsinitione, quæ valerit, quia talis contractus secundum confiterudinem, quæ in similibus rebus obseruantur, acbet intelligi. Caroc. quæf. 9. nu. 2. res autem Ecclesiarum iuxta tempus iure permisum semper locari solent, atque ita idem erit, ac si exprimis ad noueniam olim, & hodie ad triennium esset locatum.

Ibi Fortassis hec locatio.

Locationem rerum Ecclesiarum ad vitam hominis lenis non censerit factam in longum tempus, si ille diu viatur non præsumatur secundum suppeditationem lib. habeditum 68 ff. ad leg. Falcid. tentiū cū D. Couar. P. Molin. disp. 445. nu. 3. Petr. Barbol. d. q. in n. 26.

Hæc tamen tentiū, quam dubitans D. 31 Couar. videat approbare difficulte admitti poterit ex sequentibus. Primo, nā valde controuersum est, num cõputari præfata legis ultra casum, de quo agit, locū obtineat ut videre est apud D. Couar. infra lib. 3. c. 19. n. 40. Molin. de primog. lib. 1. cap. 19. n. 40. Escob. de ratioin. lib. 2. c. 2. & princip. ac verit. est, non esse præcise feruandam, quanvis possit index pro suo arbitrio tam sequi, ut resolu. sup. c. 2. in fin. quod in specie locationis rei Ecclesiastice admitti nō debet, cū materia prohibita sit, Ecclesiastice favorabilis, cui proprie citur, verita bono, ù tuor alienatione. Secundo, quia vita hominis vi que ad certi annos durare præsumitur, ut notant DD. in l. vlt. C. de Sacrofanci. Eccles. & int. an. 7. scilicet 63 ff. de r. s. f. quodrum plures laudat Menoch. de præsumpt. lib. 6. præsumpt.

contravenientes statutis, ut notant Pat. V 129. sup. dub. 3. num. 24. verf. Iure autem. Tondut. question. benefic. part. 1. cap. 66. nu. 8. Aug. Barbol. d. allegat. 95. num. 3. Scorta in select. Pontific. constitut. theorem. 115. Pat. Molin. disp. 466. num. 10. verf. Ante tempora, Thon. del Benè. d. cap. 18. dubit. 1. num. 7. Gutier. Canonicas lib. 1. cap. 8. num. 1. Caroc. ubi proxima conc. 9. num. 38. Sarmient. de redditib. Ecclesiastic. part. 1. cap. 2. num. 20. Bonac. sup. num. 24. Ceull. d. quæf. 199. num. 7. Menoch. d. cap. 5. num. 5. Peillizar. d. cap. 8. num. 14. ubi de Regularibus, quos præfata constitutio cõque, ac seculares ligat. Imò procedit, quanvis religiosi conduxit Ordinis vitra triennium ex quo pœneculares incurrunt, Peillizar. n. 17. verf. Addo, quod si Regulares.

Ampliatur præfatum Pontificis decre 34 tum, ut nec locatio aduersus illud teneat, quanvis locans iuret, non contravenire contratiū, quo non obstante poterit ab eo resiliere, nam iuramentum nequit firmare actu nutritiū peccati, alioquin esset iniurias vinculum, Benè dubit. 6. Bonac. n. 26. Cordubain. questionib. Theologie. q. 103. & alij apud Ricciū decisi. 122. cū alijs oppositum placeat.

Eit notandum, licere Episcopis suas 35 constitutio triennium ad biennium, vel aliud tempus retrin gere, non vero extendere, hoc enim Pontificis constitutio in cap. vlt. n. 2. ne Prelat. vic. suas, Benè dubit. 8. Aug. Barbol. d. allegat. 95. n. 18.

Verl. Primò, contingere solet.

Locatio rei Ecclesiasticae ultra triennium cū prohibita, nulliusque momen-
tū, etiam pactum apponatur, ut per singula triennia censeatur contratiū distin-
ctus celebrari, vtique non vniā sed plu-
res diuersti locationes sint, quia hoc in
fraudem legis sit, Pat. Molin. num. 11.
Caroc. cū alijs sup. num. 41. Vazq. dub.
4. num. 25. Scort. theorem. 117. August.
Barbol. n. 17. Benè dubit. 2. à num. 1.
Valasc. de iur. emphr. quæf. 29. num. 15.
Filluc. tract. 44. cap. 2. quæf. 5. Reboll. de
oblig. inf. lib. 1. quæf. 6. Ricc. decisi. 117.
Tulch. lir. L. conc. 406. Rodriguez que-
stion. Regular. quæf. 7. arr. 1. Peillizar. nu-
m. 15.

Num. 4.

33 Hucusque traxit ad ius antiquum referenda sunt, hodie namque altera res habet, cum Paulus II. anno 1468. nouam ediderit constitutionem, quæ incipit: Am-
bitiose, exstat que inter extravagantes com-
unes, sub tit. de reb. Eccles. qua vetitum
est, bona Ecclesiastica ultra triennium
locari abfque iuris solemnitatibus, pena
excommunicationis, & alijs aduerterum

15. Idem circa locationem vtrā decennium cum pacto, vt de nouennio in nonennium renouata censeatur, nam hac ad longum tempus facta dicitur, notant Molin. d. cap. 21. num. 29. vers. Et etiam, Marefcor. d. cap. 25. num. 7. Pet. Barbos. vbi sup. num. 26.
37. Sed si simili plures locationes distincte contrahantur veluti si dicatur: *Loco hunc fundam in tres annos, quibus elapsis, eundem in aliud triennium sequens tibi loco, adhuc sufficienda non sunt*, Marefcor. num. 2. cum seqq. Bonac. num. 24. vers. Nec obstat, Pat. Molin. & Valasc. vbi proxime, Caroc. conc. 6. num. 19. nam vbi Pellizzar. vbi proxime, & Bene dubit. 2. num. 2. aiut, parum Ecclesiæ interest, quod unica, vel pluribus locationibus res sua vtrā permisum tempus conducatur, illisque contractus propriæ visitationis sermonis, & temporis pro uno reputantur, Marefcor. num. 2. 4. Butt. in cap. Apologetice, num. 12. vers. Hoc nota, de donat. Qui quidem causas à præcedenti in re nihil differt.
38. Dubium est an his casibus valeat primo triennio contractus? Affirmat Pat. Molin. sup. & disp. 467. num. 4. Valasc. Aug. Barbol. Bonac. vbi proxime, Bene sup. num. 1. Contrarium vero probat latè Marefcor. à num. 8. quod verius videtur, admissa Bart. opinione de qua infra, num. 44. nam in effectu idem est, conducere ab soluto ad tempus vtrā triennium, ac prædictis cauillationibus vti ad fraudem legis, & ita quemadmodum in eo casu contractus, nec pro tempore non prohibito tenet, vt mox dicendum est, sic & in his omnino corrueat debet. Nec interest, quod hic plures locationes distincte contrahi dicatur, quoniam cum uno codem contextu siant, vnicus est actus, qui vt in fraudem legis, nullius debet esse momenti, videatur Marefcor. d. cap. 25. per tot.
39. Ex his infertur, quod si diuersis temporibus plures celebrarentur de eadem re Ecclesiastica locationes ab eodem conductore, prima sufficeretur, si triennium non excellerit, extremer autem erunt irrita, si facta sint prima locatione durante, sed hoc ilimitandum est cum iam proponimur precedentis locationis, iterum locatur, quia non datur presumptio fraudis, v. g. conductus quis agrum ad triennum, & tertio iam labente anno cùdem

ad aliud triennium iterum reconducit, contractus iste nullo virio laborat, nam parum illud temporis, quod restat, pro nibilo habetur, de quo Molin. d. disp. 466. num. 11. Bene dubit. 3. Valasc. vbi proxime, Pellizzar. n. 15.

Quibus addendum est, quod si locatio ad triennium fiat cum pacto, vt eo prærito locans tenetur ad renouandam filiam, contractus valeret passionis reicta. Ita Marefcor. num. 19. D. Couar. inf. num. 5. vers. Non obstat, Bonac. num. 24. vers. Sed aliorum opinio, Scott. theorem. 115. Aug. Barbol. num. 17. in fine, Quaranta in summa. Bullarij verb. Alienatio ver. Ecclesiæ, num. 18. Pat. Vazq. sup. num. 26. & alii apud Bene, qui probabile cift, d. dubit. 2. num. 7. quoniam aliud est locare, & aliud pactum de locando inire. Sed contrarium & sic locationem omnino irritam esse cum aliis tener Caroc. d. rubric. de locat. ad long. temp. quaf. 4. num. 4. Alii distinguunt, vt prior tentativa vera sit si talis promissio in scriptura publica fiat, posterior si extra illam intercuererit. Ita Bene num. 5. 6. Pellizzar. num. 15. Azor. part. 2. lib. 9. cap. 2. quaf. 3. Sed aliter distinguiri posset, nam aut conuentio illa de locando simili cum locatione intra tempus permisum fit, & tunc cum vnicus factus in fraudem legis, totus irritabitur, vt Caroc. & sequacibus non paucis visum est. Aut ex interculo promissio prædicta de locando subequitur, & ipsa locum erit nulla, locatione manente, quia vtile per inutile visitari non debet, cum actus sint distincti, atque ita Marefcor. & aliorum procedit refutatio. Quæ comprobantur ex dicendis infra num. 47. cum seqq.

Num. 5.

Hanc frequentissimè agitamat questionem, num scilicet locatio rerum Ecclesiastica vtrā triennium, saltem intra illud sufficiatur? dicit patens latè Molin. d. cap. 21. num. 28. Bene dubitat. 5. Gutier. Canonicas lib. 2. cap. 13. Pat. Molin. disp. 467. Pat. Vazq. dubit. 5. Aug. Barbol. a. num. 5. Pellizzar. d. tract. 6. cap. 8. n. 16.

Est præmittendum, dicitur hanc non versari circa locationem vtrā non nouennium, sive ad longum tempus, quæ omnino nulla est, si abique solemnitas bus fiat, Molin. sup. ver. Sed quoniam, Gutier. num. 8. Aug. Barbol. num. 14. Pat. Molin.

lin. num. 4. Ratio est, quia per contractum locationis ad decennium transit in conductorem ville dominium, quod multū solet interesse, hoc autem transiret, si locatio ad triennium valeret, quapropter ille compellendus non est stac contrâcul, qui ab eo, quem celebrare voluit, discessit.

43. Locationem in specie proposita non in totum vitari, sed intra permisum tempus considerare cum Baldi lentiunt Pat. Molin. num. 3. Tondut. sup. d. cap. 66. n. 10. Molin. vers. In secunda specie, Anton. de Marinis quotidianar. refutat lib. 1. cap. 6. num. 7. vers. Contrarium, Gutier. num. 7. Aug. Barbol. num. 1. Tulch. d. conc. 406. num. 1. Gamma. decif. 3. 87. num. 3. Quarant. vbi proxime, Reboll. sup. part. 2. lib. 14. quaf. 6. Caroc. d. rubric. derib. Ecclesiæ conc. 9. num. 44. Ceuall. d. quaf. 199. num. 10. & alii apud Mantic. de tacit consent. lib. 5. tit. 5. num. 19. & Scottiam theorem. 117. fundamentum præcipuum est, quia vtile per inutile non visitari, atque ita omnes hi suam tentientiam limitant, si tempus vtile ab intelli commode nequeat separati, vt D. Couar. infra adiuvit.

Ibi: Sed quod locatio in hac questione omnino nulla sit.

44. Ita aduersus proximè laudatos tenent cum Bartolo Pat. Vazq. num. 28. Marefcor. d. cap. 25. & num. 8. Valasc. sup. quaf. 29. num. 15. Bene sup. Caldas de refutat. emphyteus. cap. 2. num. 30. Bonac. sup. d. num. 24. Mantic. vbi proxime, num. 1. Emman. Sa. verb. conductio. num. 13. Pinell. in l. 1. part. 3. num. 75. C. de bon. matern. Azor. sup. lib. 7. cap. 10. quaf. 4. & lib. 9. cap. 2. quaf. 4. Gratian. disceptat. cap. 162. num. 22. Ricc. decif. 117. Scott. vbi proxime, Lcls. de inst. lib. 2. cap. 24. dub. 11. num. 68. Rota apud Farinac. tom. 1. part. 1. decif. 36. Pelizzar. n. 16. vbi recte notat, aliud est, si plures locationes non vno cōtextu siant. Qui sententia D. Couar. accedit sub hoc num. vers. Tandem, vbi videoe notata per me à n. 47. Ratio est, quia actus contra legis prohibitionem prorsus debet esse irritus, nec in eo separatio potest admitti, cum sit vnicus.

Verf. Deinde his.

45. Addit. Bene à num. 2. Gutier. num. 5. cuni seqq. Pat. Molin. num. 2. vers. Secundo quo-

niam. Sed huic argumento respondent qui cum Baldi sentiunt, regulam, quod in ijs, quæ pendent à voluntate duorum actus, qui non valent, vt fit, nec vt valere potest, subfinit, solum procedere; cum actus transit in alia speciem, vel eius natura variatur, tēcū si intra proprios limites, nihil immutato, refingatur, quia præsumunt, contrahentes nequum in totum, fed etiam in partem, quæ absque in cōmodo separari potest, tacite contentare, vt in donatione ultra quingentos solidos non insinuata verificatur, P. Molin. n. 7. & tēpus ac pecunia quoad hoc equa parantur, P. Vazq. sup.

Verf. Verum Carolus Molinus.

Huius distinctionis inter emphyteusam, & locationem vtrā tempus permisum, mensinere P. Vazq. d. dub. 5. num. 27. Gutier. num. 5.

Ibi: Sicut in contractu feudali.

Si res Ecclesiæ, quæ erat apud feudatum, ad eam reveratur, potest Prælatus, non levatus iuriis solemnitatibus, illam iterum in feudum concedere, antequam mentem in corpore tur, tunc autem incorporata senserit, quando Prælatus ipsam non in feudate constituit, ac mensa applicat, Pat. Molin. disp. 468. per tot. Debet res tamè in noua concessione levari, eadē forma, quæ prius data fuit, iravisse amplius tribuat nouo feudatario, quam antiquus habebat, aliquin quoad excellit in feudatio non tenet; veluti si feudum datum esset pro descendentibus duntaxat, ac etiam pro transversalibus nouo feudatario concederetur, nā quoad his feudum non valet, P. Molin. num. 19. Iul. Clar. d. lib. 4. §. Emphyteusis, q. 6. n. 2. & §. Feudum, q. 13. n. 7. 8.

Ibi: Neque obstant verba textus.

Sic hunc textum interpretantur communiti, qui Baldi sententiam tinentur. Videas laudatos pro ea sup. n. 43.

Verf. Tandem vt liberè.

Ulra verba, quæ D. Couar. ponderat pro sua vera opinione hic, sunt etiam perpendenda, quæ in d. authent. derib. Eccl. §. si vero, collat. 2. sequuntur, ibi: Debet autem continuo, & post casum empheumatis quantum futurus erat soluere, si se-

cundum legem subiicit emphyteusim, nihil apud eum remanente rebus pauperum, que frustra per emphyteusim date sunt. Vbi notanda est clausula illa: *Nihil, &c.* Nam cum agatur de eo, qui primū emphyteusim accepit, dicitur, quod nihil apud eum remaneat, ergo si latitare in re emphyteutica ipse pridatur, & ita emphyteusis, nec pro prima generatione sustinetur. Praterea hoc ipsum manifestum sit per illa ultima textus verba: *Qua frusta, &c.* Nam si vique ad testiam generationem, ut adqueratur volunt, valeret contrafutus, frustra datam fuisse emphyteusim, dici non posset.

49. Ad hanc pro eadem opinione facit,
quia cum in *dextera* *magistrorum*, *Ambitione*, *grauis-
simae poena contrahentibus irrogaretur,
verosimile non est, voluntate Pontificem,
actum, quem sic prohibuit, aliquia ex par-
te sufficiunt, non carceris penitus omnino-
dam nullitatem ad esse, prout sentit
Pellizzar. *sup. num. 16.* Nec potest quod
aduersitas legi, prohibito ius factum est,
aliquam effectuum oda vere, l. non dubiu-
s. c. de legib. l. u. n. p. aut. s. Non quo vis-
ff. De bonor. p. pess. cont. tabul. 1. 4. f. Condem-
natum, ff. De re indicata.*

Vers. Non obstat huic sententiæ.

50. Haec argumento sic respondent, qui
Bartholam tuerunt, ut Vazq. num. 29. Be-
ne dubit. s. scilicet 2. num. 1. Bonacini d. num.
24. vers. Neque obstat & et alii. Secundo re-
spondent Marecotti num. 13. ex Baldo in
grace. s. illud ff. de fiduciis scrib. & Alciato in

L. 1. §. Sed si mis̄hi, num. 10. 11. ff. de verb. obligat. vtile per initile viciari, quando lex acutū formān praeſcribit, ut in praesenti quia forma datur, dum locatio vtrā trienām fieri prohibetur. Teratio, respondet, quod cum ius actum annullat in poenam agentium, totus penitus deſtruitur, propter fit in d. extrauagāti. Vazq. Bonacch. & Pelizzari. ubi proximā, qui in vers. Nec obstat, optime laſtificat ad id, quod de donatione vtrā quingentos ſolidos non infinata obiciunt, at enim, aliud eſcē, quod lex vobet aliquid vtrā certum tempus, vel quantitatem fieri viciari non pro grediens; & aliud, ſi præter prohibitionem ponis prefequatur ageantes, priore cate vtile per initile non viciari, que madmodum in donatione contingit, quia Legislator ſolum latens excellit cuſitare, poſterio-

re secus, nam cum lex procedat ad positionem transgressorum, principia ac magis congrua pena est, quod nullus momenti sit actus, vt ita in eo, in quo deliquerunt, puniantur, propterea dignum est, cap. quanto 3. §. Ceterum de translatis, Episcopis, cap. literas 13. §. Prefatum de tempore, vib. ordinis, cap. cum olim 3. 3. §. ult. de officiis delegati, cap. pastordis 29. In fine de iuris patronat. cap. vti ut immunit. Ecclesiast. Sic in d. extransigat, qui graves admodum poenas interrogat locantibus ultra triennium intelligendum est. Pontifices voluisse profusis irritare illicitas conuentiones, ut nulla ex parte vires obrincent.

Ibi: Nam in illa specie manet ipsa locatio
valida.

De hoc dictum est, sup. num. 40.

Vers. Sed premissa. Ibi: Cum ea sit frequētiori calculo recepta

Nescio, an istud hodie verè dici possit,
cum apud recentiores Bartoli sententia
receptissimam esse, constet ex laudatis
in eius comprobationem, *sup. n. 44.*

De his limitationibus ad opinionem
Baldi, quæ sequuntur vñque ad num. 6. vi.
et allegatos pro eadem, sup. num. 43. qui
communiter eas admittunt p. certitudine
Molin. sup. vers. Quid intelligendum est, si
duobus fess. Gutier. d. cap. 13. num. 10. P.
Molin. disp. 467. n. 5. Caroc. rubric. de reb.
Eccles. conc. 9. num. 47. August. Barbof.
num. 12.

Vers. Ex his etiam deducitur

Quoties vna pensio pro toto loca-
tione ultra triennium tempore constitui-
tur, adhuc secundum Baldum, contractus
in tocum si irritus, nec intra tres annos
subtilit. Ita Gutier. d. cap. 13. in fine, Aug.
Barbos. num. 14. & alij communiter, qui
hanc sententiam probantur. A quibus
merito recessit Iul. Clar. sup. d. §. Em-
physicus, q. 6. quē refert, & lequitur Mol-
lin. d. vers. 8ed quanvis: P. Mollin. vbi proxē
mī. Quid enim interest, rē in plures an-
nos uno pretio conduci, vel singulis an-
nis aequalē pensionem pro ea assigna-
rī: vt in similī inquit latouren in l. ca. le-
ge 54. §. vlt. ff. locat. cum tacite pecunia
aequaliter centefatur in annos locationis
distributa, si res non inaequales fractas
ferre soleat, argument. l. 3. in princip. ff. De

ann. legat. quemadmodum penitus in annum pro singulis diebus distribuitur, l. item queritur 14. q. fin. sed ad les 21. q. Si quis cum in annum, l. cum venerab. 24. ff. locat. Adhuc cum Baldi sequaces temporis diuisionem admittant, irat qui ad quinqueannum conduxit, ad triennium flaret locationi, cur pecuniae sue pensionis distributionem impugnat? Et si silent, in minus tempus tacite conterentes consenseris, quare in minorem summam illi correspondentem contenitum præstissime insistantur? Ex quibus deducitur, quod recepta Baldi opinione, tempus utile ab utiliti potest separari, quoquam unica penitus pro toto locationis tempore sit constituta, modo res pari formiter ex sua natura fructificet.

hibetur, siquidem quod per alios facimus, per nos facere intelligimus, l. 3. q. Sed si debitorem, ff. dedonat int. l. 1. q. Decicisse, ff. de vi et vi armat. maximè cum ipse, qui mandatum concepit, non prohibeatur illud pro libito, re integra, reuocare; q. Recl. inf. de mandat, l. 1. si vero non remane- randi 12. q. Si mandauero exigendam ff. cod.

Ver. Quinto, sunt qui huius constitutionis. Est controversum an d. extravaag. Ambitio, v. viu recepta sit, ut videre licet apud Gutier. d. cap. 8. a. princip. P. Molin. sup. n. 10. ver. Caetanius in summa. Vazq. dub. 7. num. 32. Carac. num. 3. Bonac. d. num. 24. verf. Hoc tamen intelligendum est. Aug. Barbol. num. 48. 49. Bene dubit. 1. num. 7. 8. Ex quibus colliguntur, dictum can- gitatem in eundem ubique fuisse recepta, quoad-

Num. 6.
52 Si res Ecclesie singulis annis non fru-
tilficet, poterit ad quodcumque tempus
locari, dum ter fructus ex illa percipiatur,
ut vi fructus nos ferat nisi tertio quo-
que anno, poterit ad nouemcium ius
conducere, nam in his totum tempus, que-
labitur ad unicam fractum collectionem
nem pro uno anno computatur, ut aliud
agens dixi *ap. cap. proxima*, & in specie
doct. P. Molin. *dis. 46. num. 10.* *de*
Caietianis in summa, ad fin. *Tondut. su-*
num. 11. Pat. Vazq. dub. 5. num. 30. Ma-
tic. sap. lib. 5. tit. 3. num. 22. Gutierrez. d. l.
1. cap. 8. num. 13. Benedict. 4. per tot. v-
plures. Nouar. de alienat. rer. Ecclesiast. num.
21. 22. Pellizzi. num. 14. Aug. Bar-
*num. 4. Bonac. in *mm. 24.* perfic. Adverti-
dum tamen, *Calt. Palao tract. 9. dis. de*
Eccles. non alien. part. 14. num. 5. Caroc-
bric. de reb. Eccles. conc. 9. n. 50. Ricci-
*prax. for. Ecclesiast. decis. 115. n. 2.**

Vers. Quartò, eadēm constitutio.
53. Mandatum ad res Ecclesiæ locandas
jota tempus iure permisum, triennio
elaplo, finitur, nec exprimis vitræ illud
concedi potest, Pat. Vazq. *vbi proxime,*
nun. 31. *Scortia d. theorumat.* 5. Caroc.
n. 49. *Azor. sup. lib. 9. cap. 2. quef. 5.* Con-
trarium verò rectius probant Bene di-
bit. 7. P. Molin. *vbi proxime,* *nun.* 12. qui
oppositum omnino falso dixit. Ratio
est, nam sicut ipse mandata lit. citè ad tem-
pus permisum pluries lucentur loca-
ita hoc ipsum per alium facete non pro-

hibetur, siquidem quod per alios facimus, per nos non facere intelligitur, l. 3. §. Sed si debitorem, f. dedonat int. l. 1. §. Deicisse, f. de vi & vi armis, maxime cum ipse, qui mandatum concedit, non prohibeat illud pro libito, re integrata, reuocata; §. Recl. et inf. de mandato, l. 1. nro non remunerandi 12. §. Si mandauero ex ligendam f. cod.

Verf. Quinto, sunt qui huius constitutionis. 54
Est controversum ad extraagatas, am-
bitiosas, vtrum recepta sit, ut videre ille
apud Gutier. d. cap. 8. à princip. P. Molin.
sup. n. 10. vers. Cœtanias in summa, Vaz-
dub. 7. sum. 3. Caroc. num. 39. Bonac. d.
num. 24. verf. Hoc tamen intelligendum.
Aug. Barbol. sum. 48. 4. 9. Bene dubit. 1.
num. 7. 8. Ex quibus colligides, dictam con-
stitutionem vbiq[ue] fuisse recepta quoad
nullitatem locationis ultra triennium,
& alienationis rerum Ecclesiæ; non vero
quoad alias ptenas ibi stabilitas aduerteris
contraheantes; & secundum illam expi-
fime Rotam iudicafest, adductis multis
decisionibus, probat August. Barbol. num.
49. Sed non nullis in locis priorius contra-
ria confutitudine est sublata, cui standum
est, vt Mediolanum, vbi res Ecclesiæ ad no-
uenium locatur, Bonacina. vbi proxim.

Ibi Legem nullam vim obtinere.
Lex, qua viu recepta non est, minime
sobditos affringit, Menoch, de arbitrat-
riis, 420. num. 10. & cons. 75. num. 91. Pel-
lizzar, sup.d. tract. 6. cap. 3. num. 14. Gu-
tier, sup. num. 2. Thom. de Bene de immu-
nit. Ecclesiast. tom. 1. cap. 1. dubit. 15. iecit. 7.
à num. 1. Azeued in l. 1. num. 8. tif. 1. lib. 2.
Recopilat. Bernard. Graues ad prax. Ca-
mer. Imper. lib. 2. conc. 60. Coronid. 2. num.
1. Salas cumalijs de legib. disp. 13. sect. 1.
num. 2. Flamin. de regnatis beneficiorib. lib. 11.
quæst. 9. num. 25. Ant. Sola ad confutat.
antiq. Sabaud. in proem. glof. 4. num. 31. Gailla-
practicar. obseruat. lib. 2. obseruat. 110. num.
24. Alderan. Macard. de generali statutor.
Interpretat. conc. 6. a. n. 776

Illud tamen sine controvērtia non est, an tūcīcīt lex statim post sufficientem promulgationem subditos obliget, antequam à populo recipiatur, & viu probetur, in quo DD. diffringunt, quorū plures pro vtrāque parte laudat Salas, sup. & Aug. Barb. in collectān. ad. in issis 4. diff. n. 3. 6. vbi a affirmatiū partē sustinet, & be-

ne probat Pat. Suan. de legib. lib. 3. cap. 19. num. 9. qui tefolauit, peccare eos, qui primum legi non obediunt, ac si que eidem contrarios exercent; at postquam per tempus legitimum populi lege vltus non est, cum iam vim suam amiserit, nemo ad ipsius observationem tenetur, quo sensu communis sententia proxime tradita accipi debet, neque enim lex ut ab initio obliget, populi acceptationem desiderat, cum penes Principem sit potestas cogendi subditos ad obseruandas leges iustas, quas ipse tulerit argument. l. 1. ff. de constitut. Princip. quod Pat. Suan. vbi pro me nota.

57 Tunc autem lex non recepta censeretur, vt obligandi potestatem non habeat, cum vel per actus contrarios, Legislatoris scierte, excluditur, vel per decennium, etiam incio Princeps, negligitor, ac omittitur, ut paulo inferius docet D. Couar. Sola sup. num. 38. 40. Menoch. conf. 719. n. 30. 35. Aug. Barb. sup. n. 14. vbi plures refert, Gutier. n. 3. 4.

58 Quot actus contrarij ad hunc effectum desiderentur, tradit Sola num. 51. ex Part. in cap. fin. vers. Deinde quoero, col. 10. de consuetudin. Felin. in cap. 1. num. 6. vers. Et adde de treug. & pac. vbi ait, quod si casus, de quibus lex agit, raro evenire soleant, duo sufficiunt, alioquin plures requiruntur secundum iudicis arbitrium.

59 Sed si dubitetur de receptione legis, (pro circa d. extravagant. Ambitiose; contingit) receptam fuisse, presumendum est, ut de eius promulgatione considererit, Sola num. 46. 47. Mafcard. de probat. conc. 1332. num. 2. Roland. conf. 90. n. 53. lib. 1. Aug. Barb. num. 8. vbi ali. Gutier. num. 9. Quidquid tenerit, Menoch. de presump. lib. 2. pref. 2. n. 2.

Ibi: Apud Hispanos dubium est.

Idem repetit Gutier. num. 8. Constat autem in Hispania apud omnes fieri receptam esse praefatam Pauli III. constitutionem quod nullitatem contractu qui ibi prohibentur, quod poena in contrahentes stabilitas nullibi obseruari, ut de Archiepiscopatu Toletano testatur Corduba in suis questionib. Theolog. quest. 103. De Episcopatu Salmanticensi. Nauar. in manual. cap. 27. num. 150. De toto Regno Lusitano Pat. Molin. disp. 466. num. 10. vers. Caetanus in summa, & ita tenent etiam Pat. Vazq. dub. 7. Caetan. in summa. verb. excommunicatio. cap. 75. ad fin. Salmient. de redditib. Ecclesiastic. part. 1. cap. 2. num. 20. Syluef. in summa. verb. Alenatio. quest. 15. Sed Gutier. num. 11. affert, quod in Ecclesia Guitatensi, vulgo Ciudad Rodrigo, vbi Cauponacum cibinuit, locationes rerum ad illam spectantium fiebant ad novennium, qui erant adnotant standum esse viui cuiusque loci, sive consuetudini, quam probare alle-

tur, de iure Canonico quadraginta anno-

rū lapī, l. 3. tit. 2. p. 1. vbi Greg. Lop. glof.

4. Flores de Mena variar. lib. 1. quest. 1. n.

64. Aug. Barbol. num. 13. vbi plures, &

ita in specie quadraginta annos requiri-

vt censeatur abrogata d. extravagans co-

nstituto per contrariam consuetudinem,

vbi recepta semel fuit, docet Gutier.

num. 10. Actus vero, qui ad inducendam

consuetudinem desiderant, quot sint

necessarij, secundum vetorem sententia

iudicis arbitrio relinquor, qui, perpen-

sit ex circumstantijs, estimabit, ex quo

consensus Principis, & populi presumt

posit. Gregor. Lop. in l. 1. glof. 2. tit. 2.

part. 1. Menoch. de arbitriis. lib. 2. cap. 81.

num. 4. qui de magis communis sensantur.

Moneta de distribut. quotidian. part. 2. q. 12.

num. 27. Rota decis. 72. num. 26. part. 2. de

versor. innou. Pellizzar. num. 384. Circa

quod aduersa cum Molin. de primogen.

lib. 2. cap. 6. num. 24. quod Hec vnicus

actus non sufficiat ad inducendam con-

suetaudinem, hoc fallit, si tractum habue-

rit successuum per tempus requisitum ad

consuetudinem inducenda, accedit Mo-

neta in tract. de option. Canon. cap. 2. quest.

2. a. num. 35. Aug. Barbol. num. 16. Flores

de Mena sup. pro quibus facit textus in

cap. cum de beneficio ac prebend. in 6.

59 Sed si dubitetur de receptione legis,

(pro circa d. extravagant. Ambitiose; con-

tingit) receptam fuisse, presumendum

est, ut de eius promulgatione considererit,

Sola num. 46. 47. Mafcard. de probat. conc.

1332. num. 2. Roland. conf. 90. n. 53. lib. 1.

Aug. Barb. num. 8. vbi ali. Gutier. num. 9.

Quidquid tenerit, Menoch. de presump.

lib. 2. pref. 2. n. 2.

60 Lex etiam viu recepta consuetudine contraria legitimè prescripta abrogatur. l. 6. tit. 2. part. 1. l. de quibus 3. 2. in fine, ff. de legib. 9. Sed naturalia inf. de iur. nat. gent. & ciu. Salas vbi proximi, Sola num. 38. Pellizzar. in manuali Regular. tom. 1. tract. 4. cap. 2. num. 38. Gutier. num. 5. Aug. Barbol. in collectan. ad cap. ult. num. 10. de consuetud.

61 Hec autem consuetudo aduersus legem iuxta frequentiorem DD. opinionem de iure ciuili decennio introduci-

gaastenot Lotter. de reb. n. sciaria. lib. 3. met. , Gutier. sup. num. 9. vers. Adebat ei- men.

Liber vltimo antequam hinc abeamus se reffere, qua circa locationem bonorum

Ecclesia Sac. Conc. Trident. sess. 23. de re-

format. cap. 11. sancta sunt. Primum ita-

reformat: quid locationes, anticipatis folia-

tionibus, facta, quo cumque priuilegio nō

obstante ad priuicium successorum

non teneant, quid nec in Romana Cu-

ria, nec extra confirmantur. Secundum,

ne licet iurisdictiones Ecclesiasticas, seu

facultates non inaudi, vel deputandi Vi-

carios iu spiritualibus locare, neque con-

ductoriis perire, aut per alios exercere.

Tertium, vt locationes rerum Ecclesiasticarum, etiam auctoritate Apostoli-

ca confirmata sint irrata, que a tringita

annis citra ad longum tempus, seu vt in

nonnullis paribus ad viginti nouem,

vel bis viginti annos vocant, facta fue-

rint, ex tali et quas Synodus Proniuncia-

lis, vel ab ea deputandi in damnum Ec-

clesiae, & contra Canonicas functiones

contractas fuisse censerent.

Num. 7.

Quæritur in praesenti num bona Ec-660
clesie immo bila, vel mobilia pretiosa,
qua terendo seruari possunt, abique iuri-
sori solemnitatis speciali, vel generali
hypotheca subiungere licet? Ad cuius re-
solutionem cum D. Couar. præmitten-
dū est, conduceantem aliquę iuriis foli-
nitatis vltro trienniū res Ecclesie, non
posse à locatione resiliere, quanvis ab ea
cum expelli queat, quoq; nullitas actus
fauore aliquis inducta aduersus ipsum à
nemini alicuius permititur, & actus iuri-
sori iritatis constituit, sūt illis si ei, cui per
nullitatem lex propicere voluit, l. cap.
1. 9. Ex transactiōne ff. de transactiō-
nib. l. si index 42. ff. de minorib. l. si diobus
12. ff. de honor. poset. cont. tab. l. non eo
minus 14. C. de procuratib. l. si index 2. n. 6.
C. de iur. empheutic. Cyriac. tom. 2. con-
truct. 25. 2. num. 33; Pellizzar. sup. tract.
6. cap. 8. num. 23. Hermol. in l. 1. glof. 2.
num. 23. Bonac. sup. num. 23. Gutier. de
tutel part. 2. cap. 21. n. 2. Galganet. in fe-
mil. tract. lib. 3. q. 45. n. 9. 10.

Ibi: Non sic in stricta & odiosa.

In materia penali, vel allasodioia ap. 67,
pellatione alienationis non continetur
hypotheca. Si pena apposita alienan-
ti rem aliquam, non incurrit, si eam
pignori, vel hypotheca dederit, Mo-
lin. de primogen. lib. 1. cap. 20. num. 17.
Merlin. sup. num. 16. Fular. de substitutione
A. n. 11.

nib. q. q. 703. num. 3. Negusant sup. part. 2. memb. 2. num. 3. & memb. 3. num. 7. Redon. de reb. Eccles. quæst. 1. num. 11. Plinell. in l. 1. part. 3. num. 64. C. de bon. matern. Vazq. vbi proximè, Caualcan. de c. 5. num. 21. 22. Ilcèt contrarium sententia aliqui apud Peregrin. de fideicommiss. art. 40. num. 118. vbi ait, communem opinionem non esse omnino tutam, sed eomunis sententia verlor eft, nam eti lex prohibeat alienationem, & poenam adiicit, quod poenam verbum alienatio hypothecam non continet, etiam improhibitiōne favorabili, etenim ut differt vis legis, qua punit, à virtute legis, qua prohibet. I. legis virtus 7. ff. de legib. Ita non recte infertur de una ad alteram, vbi datur diversa ratio, Lotter. sup. num. 1. 4. cum. legq.

Ibi: Vbi in prohibitione alienandi res pū. pilorum.

58 Minoris in rebus mobilibus pretiosis, vel immobilibus pignus, vel hypotheca abique iudiciali decreto constituti non potest, l. lex, que tutores 22. §. 1. C. de administrat. tutor. Ant. Gom. variar. lib. 2. c. 14. num. 14. vers. Sexto extende Merlin. d. lib. 2. quæst. 39. a princip. Pat. Molin. disp. 331. num. 5. Gutier. d. cap. 21. in princip. Menoch. de arbitr. cap. 43. 2. num. 10. Gregor. Lop. in l. 4. glof. 2. 3. tit. 5. vbi Hermol. glof. 2. num. 23. qui plures refert, & num. 24. ampliat in hypotheca generali sequitur Castill. controveriar. lib. 4. c. 61. n. 37. Gregor. Lop. in d. glof. 2.

69 Est tamendum ibi de iure Regio, num sicut tutor, vel curatori alienare sine hypotheca bona mobilia pretiosa minorum absque decreto? Nam pars affirmativa adueretur ius commune probari videtur ex l. 8. vers. 1. Oros. de decimis. tit. 13. part. 5. & l. 18. tit. 16. part. 6. & ita docet Gregor. Lop. eti dubitet, in d. l. 8. glof. 3. Auendan. de censib. cap. 8. 1. num. 4. in fine, Gutier. sup. num. 3. vers. Ego opinione, & alij apud Hermol. in d. l. 4. glof. 3. num. 3. qui restet, num 4. contrarium probat, idelicet in cuiusmodi terum alienatione etiā de iure Regio opus esse decreatum. In qua opinione sunt Castill. sup. num. 30. 36. Ant. Gom. num. 13. Lara de vir. homin. cap. 22. num. 50. P. Molin. vbi proximè, Menoch. de succession. creat. lib. 1. §. 10. n. 72. vers. Decimochauo.

70 Bona vero predicta minorum tacite

obligatur absque eo, quod decreatum interueniat in eis aliibus, ex quibus hypothecas à lege inducitur. Sic minor dotaria sine decreto recipit, quanquam ad eius restitutionem res quoque immobiles obligantur, Merlin. sup. lib. 3. q. 83. 2. princip. vbi alios casus testet, Cyriac. num. 1. controveſ. 20. n. 45. Sic dormitius nesciariam, abique decreto conducit, & tamen pretiosi mobilia manent pro pensione obligata, si in illam inferuntur, Castill. de locat. r. sub. de inuestis. q. 8. à n. 24. Trentacinq. variar. lib. 3. tit. de locat. res. Ivt. vt. n. 5. Gratian. de c. 1. dispr. esp. 6. 8. n. 5. vbi rationem reddit, quia obligatio intelligitur prohibita per ipsos minores, vel administratores, non per legem, ex qua tacita inducitur hypotheca, & cù interueniat decreatum legis, iudicis necesse non est. De alij, quæ spectant ad obligationem rerum minoris consule, Merlin. d. q. 3. 9. & Gutier. d. cap. 21.

Ibi: Id etiam confirmature ex eo.

Hac portisim ratione prohibitus alienare ne quicq; hypotheca, constituite, regalare nāque eft, vt prohibito aliquo, in uidelicet veritatem cēlatur, per quodad prohibitus deuenit, l. oratio 16. ff. de spon. salib. Merlin. lib. 2. q. 6. n. 22. Pellizzar. in manual. Regular. tr. 1. 4. cap. 5. num. 391. Fular. sup. quæst. 694. num. 1. 2. Menoch. conf. 205. num. 16. Bene d. cap. 17. dubit. 1. num. 32. Rota decif. 480. num. 3. part. 1. diversor. Olca de cession. iur. tit. 2. quæst. 1. n. 49. Ant. Gom. in l. 40. Taur. num. 83. vers. Octauo facit. Nam si naturam verbis: Alienatio, in picipliā nec imprōprie, nec Imprōprietate hypothecam complectitur, Lel. Altograd. conf. 3. num. 33. quens refert Merlin. d. q. 42. n. 16. in fine, & sentit Gutier. d. cap. 21. n. 8. ad fin. ac deducit, ex cap. nulli, de reb. Eccles.

Ibi: Posterior pars confit.

Alienationis verbum dominij translatione significat. l. 1. §. 1. C. de fund. de tal. l. alienat. 67. ff. de verbis. significat, Gutier. n. 7. Ant. Gom. in l. 40. Taur. n. 83. vers. Secund. nō obstat, Aug. Barbos. de appellatiis verbis. viriūq; iur. significatio appellat. 1. 4. n. 1. Bruna. à Sole in loc. com. 2. manib. verb. alienatio, num. 2. Tafch. lit. A. conc. 257. Matlenç. in l. 3. glof. 14. n. 2. tit. 19. lib. 5. Recipitat.

Ibi: Quāus aliquor rationib; his probari posse

Hoc ex ratione paulo superius tradidit.

ef-

Variar. Resolut. Lib. II. Cap. XVI.

efficacissimè suadetur, & ita generaliter verum eft, prohibita alienatione, hypothecam quoque, vel pignus prohibitum conferi, nisi aliud de mente prohibentis appearat, vt docent. Molin. de primogen. lib. 4. cap. 1. num. 7. Merlin. d. lib. 2. quæst. 6. num. 18. Lotter. de reb. eccles. lib. 3. c. 25. n. 13. Hermol. in l. 4. glof. 2. num. 4. tit. 5. part. 5. vbi alij. Quanquam contrarium tueantur Quarant. sup. num. 17. Bonacini. d. num. 23. Rodriguez. question. Regular. quæst. 7. art. 1. Vazq. qui indistincte loquitur, vbi proximè, & alij non improbabiliher, vratetur Bene d. dubit. 3. num. 9. Sed à communi recedendum non eft, nam, vt air Molina, constitutio Pauli II. expicit casus à iure expressis, quanquam abolitū tē hypothecam prohibuerit, obligatio autem generalis rerum Ecclesie antea non erat verita, vt constat ex d. cap. nulli, vbi toū fit mentio hypothecæ speciales, atque la generalis erat permisā, vt ibi Panormitan. docuit, quare juris corredio vita erit, nec nouum eft, quod leges posteriores per anteriores determinent, l. idem 27. in c. glof. ff. de legib. & ita apud Regulares viu receperunt eft, testis eft Pellizzar. sup. nam in suis contratribus bona Monasteriorum generaliter obligant, nulla interueniente tolerant. Quod limita, si res tradatur, Mer. num. 15.

71 Ratiō huius sententia, que hic a D. Co. 70 var. & communiter traditur eft, quia per hypothecam speciale magis res afficitur, quam per generalem, quod eft verū fit quod aliquos iuris effectus, quoad periculum ramen, quod peruenientia ad alienatione, nulla difference repertur, quia tantum operatur generalis in suo genere, quantum specialis in sua specie, Merlin. sup. lib. 4. 9. 140. n. 12. Socin. Iun. conf. 129. n. 8. lib. 2. Roland. conf. 62. n. 37. lib. 2. Nesci. vna eft potion altera, Flor. de Medina. variar. lib. 1. quæst. 6. n. 32. Gal. prædictar. obser. 25. lib. 2. obseruat. n. 4. Mer. d. lib. 4. 9. 2. n. 7. & probatur in l. si generaliter 6. C. qui posterior. Quia propter dici potest, idēo hypothecā generalē eft permisā, ne iuris solemnitatis in omnibus contratribus de rebus Ecclesie adhibere necessificaret, quod latius onerosum, ac difficile obsernatū eft, atque Prælatorum potestas maximē coardaretur, cū enim in instrumentis cuiusque obligationis viu in ualuerit ad securitatem contrahentium generalē bonorum hypothecam adjice, ut experientia docet, nullus abique

Addit. ad Couarruias.

hac cautela velet circa res Ecclesie contrahere, atque ita tolemittates semper requirentur, ut Praelati possent quemcunque contractum inire, per quod administratio bonorum Ecclesie impossibiliter redderetur, propter quod malum vitandum, cum maius sit, minus sustinetur, nempe res Ecclesie pericolo alienationis per generalem hypothecam exponi iuxta regulam text. in l. quoties nihil 201 ss. de reg. iur.

Ibi: Illud vero pretermittendum non est.

77 Poena stabilitate aduersum alienantes abtolemitatibus iuri bona Ecclesie non incurvantur, nisi lequata eorum traditione, si vendens, aut donans ante quam tradat, immunitur, Lotter. sup. d. cap. 25. num. 3. cum seqq. Pellizzar. num. 7. 14. Merlin. d. q. s. 8. n. 15. P. Vazq. dub. 8. num. 35. Nautar. conf. 18. de reb. Eccles. non alienand. Bene sup. dubit. 1. ex num. 39. Ricci. decif. 65. Filiiuc. tract. 14. num. 119. Quarant. in summ. Bellary. verb. alienatio. num. 30. Aug. Barb. in collectan. ad extraug. Ambito. e. num. 24. de reb. Eccles. licet Bonac. d. q. s. vte. punc. 5. num. 2. & ali qui alii fenserint, latius est, quod contractus prohibitus celebretur. Sed communis sententia retenta ampliatur, quoniam alienans constituta se nomine cius, in quae res alienavit possidere, quoniam hæc est facta traditio. Menoch. conf. 792. num. 3. que ad incurrandam poenam non insuffit, vt recte explicat Lotter. sup. a. num. 8. Guid. Pap. decif. 101. a. num. 3. quoniam adhuc actus alienationis impenitentia ludicatur.

78 Quod hypothecam autem specialē, vt propter eam poena non contrahatur, nulli res obligata fuerit traxita; doceat Lotter. a. num. 15. Merlin. vbi proxime, sed contra sentit Pat. Molin. disp. 466. num. 1. cuius fundamenta non patiū virg. aduersus D. Couar. pro quo potest responderi, quod ad incurrandas poenas ob obligationem retinu Ecclesie prohibita necesse est, vt latenter pignoratis ad creditorem res hypothecata pertinet, ut intenti Merlin. d. q. s. 85. num. 6. 15. Negotiat. de pignorib. part. 2. princip. num. 3. Iste non diuandatur, aut ditrahantur. Nec obstant illa verba D. Couar. hic: Non enim dicitur res alienata, donec trahit facta fuerit. Quia refert de-

bent ad alienantes, non ad contrahentes hypothecam, etiū de omnibus promiscue ergerit.

Num. 8.

Res Ecclesie etiam in pignus dati pro 79 hibentur, ita ientient, ac docent omnes laudati, sup. num. 74. Quod à fortiori ratione procedit, nam si hypotheca prohibetur, qua penes obligantem permaneat, multo magis interdicendum est pignus, quod in creditorem realiter transt. vt notat Merlin. sup. num. 6. Quam differuntur inter pignus, & hypothecans tradit. Vlpius in l. s. rem alienam 9. 6. Non tantum in fine ff de pignorat. action. & explicitat Merlin. lib. 1. q. s. 2. num. 5. Adeo Aug. Barb. in collectan. ad l. s. f. 17. n. 7. c. de sacra f. Eccles. vbi plures.

Ibi: Et nihilominus distinguere oportet. Adde Pat. Vazq. dub. 9. Bene dubit. 9. in princip. num. 24. Pat. Molin. disp. 468. num. 2.

Ibi: Prior res alienari possunt.

Quatuor causa communiter recententur, ex quibus res immobiles Ecclesie alienari permittuntur. Necesis ipsius Ecclesie, velut as alienum, aut reparatio fabrica necessaria, quibus modo subvenienti non posuit, nam si beneficiarius, aut Praelatus fructus ex beneficio superfluos habuerit, costenerit potius impedita, quam bona Ecclesie causa distrahe. Bonac. sup. punc. 3. num. 15. vers. 19. Diversuant tamen, Ricci. decif. 101. vers. Alienari. Bene vbi proxime. 1. 22. 23. Genuens. in prax. Neapolit. esp. 89. num. 4. T. bigne in summ. verb. alienatio. num. 4. atque ita sepius Rot. decif. 101. Bene. num. 23. Resterillitas, vt si domus plus propero reparatione consumat, quam reddit. Utilitas Ecclesie, nam fundus distrahi poterit ad alium magis pignorum comparandum, ex qua causa etiam calix, aliaves cultui Divino destinata alienari permittitur, vt melior substituatur. Bonac. cum alijs. vers. Tertia causa est, Bene num. 3. Ultima causa est pietas, vt si opus fuerit alienatio ad fidem propagandas, captivos redimendas, & pauperes alienos, ne fame, aliave calamitate perirent. De quibus Bene d. dubit. 9. n. 1. cum seqq. Aug. Barb. sup. allegat. 95. n. 23. cum seqq. Pat. Molin. sup. n. 2. Gregor. Lop. in l. 1. gl. 2. cum seqq. tit. 14. p. 1. Bonac. sup. num.

Varia. Resolut. Lib. II. Cap. XVI.

281

num. 1. Rebuff. in compend. de alienat. ver. Eccles. n. 9. Pat. Vazq. d. dub. 9. Redoan. de reb. Eccles. non alien. rubric. de casu. prop. quas sunt alienat. pertot. Lefs. de tuf. lib. 2. cap. 24. dub. 1. ex nu. 63. Camill. Borell. in summa. decis. tom. 1. tit. 15. de reb. Eccles. non alien. num. 2. Menoch. de arbitrar. lib. 2. cap. 172. num. 8. & licet d. l. 1. tit. 14. p. 1. sex causas explicherit, omnes ad quatuor traditas reducuntur.

Ibi: Imo & ex summa necessitate. 81 Si causa occurrit, propter quam alle natio bonorum Ecclesie sit necessaria, prius incipientem est ab eis etiam immobili bus, quæ curu Diuino non deseruntur, & quæ deleruntur vendi, oportuerit, prius quæ consecrata non sunt, alienari debent. P. Vazq. sup. n. 36. P. Molin. vbi proxime.

82 Nota, licet abtolemitate perdonationem alienare reliquias exiguae Sanctorum, nild ibi ad perpetuam expul turam sint coniuncta, quæ abtolemitate Ponitatis extrahit prohibentur. Ita Bene dubit. 1. num. 53. cum seqq. vbi de flylo Curie seruari alicet. Ricc. decif. 65. n. 1. 6. Pellizzar. d. cap. 8. num. 91. Bonac. p. 1. 2. num. 31. Dian. part. 4. tract. 4. resolut. 223. & sic fieri posse declarant. Sacra Congregatio, telle Aug. Barbot. in collectan. Bullar. verb. Reliquiae, quæcum refert Bene. n. 2.

Ibi: Causa vero præcipua.

83 Posse ad subueniendum pauperibus, vt à morte capitulante, vel alia simili calamitate liberentur, bona Ecclesie distrahit etiam Diuino cultui sint consecrata, docent ultra eos, quorum supra memini mus. num. 80. Benical. de paupertat. spec. 4. in contractib. à num. 19. Velaic. de priuileg. pauper. part. 1. q. s. 22. num. 41. Boer. decif. 128. n. 3. Buccaron. de different. int. in l. c. 1. & c. 2. min. different. 100. n. 13. Euerard. in l. c. legalib. l. c. à peri. n. 3. Gratian. Falcon. reg. 18. n. 5. Morla in tempor. iur. part. 1. tit. 1. de legib. q. s. 1. vlt. num. 26. Sordi. de aliment. tit. 6. q. s. 12. num. 11. Nouar. in prax. election. & variat. fori. q. s. 44. sec. 2. à num. 5. Aug. Barb. in collectan. ad cap. sursum 12. q. s. 2. vbi alii. Greg. Lop. in l. 40. gl. 2. tit. 5. part. 1. Menoch. de arbitrar. lib. 2. cap. 182. num. 30.

Hinc Ecclesie bona pauperum esse di 84 cuntur, cap. indigne 12. q. s. 2. cap. vlt. 16. q. s. 1. cap. quid antem 23. q. s. 7. auth. de non alien. aut. permitt. reb. Ecclesie. §. 5. vero collat. 2. vbi glof. verb. pauperum. Velaic. sup. q. s. 7. num. 29. Gonçal. sup. nu. 16. & illa eorum mater ob pietatem merito nuncupatur, Gratian. in cap. 1. §. Pro testriam 14. q. 2. Greg. Lop. in rubric. tis. 18. p. 1. Velaic. sup. q. 7. n. 31.

Ibi: Non tantum ad alienos proprios pauchianos.

Proprijs tamen prius succurrēdum est, 85 quam extraneis, si in æquali necessitate constituti sint, glof. in cap. sicut 12. q. 2. Greg. Lop. in d. l. 1. glof. 4.

Ibi: Simulacra enim viventia.

Ex hoc Gregor. Lop. in d. l. 40. glof. 10. 86 ad med. tit. 5. part. 1. docuit quod si Ecclesie, & pauperes necessitate prementur, potius his, quam illi, ceteris paribus, largiendum erit, quia Deus Ecclesiam fecit propter hominem, non autem hominem propter Ecclesiam, luxta illud Machabœor lib. 2. cap. 5. vers. 19. Verum non propter locum gentem, sed propter gentem locum Deus elegit. Quid verum erit, si pauperalias effici perituras, vi idem Gregor. Lop. explicat in d. glof. 2. vbi ait, quod Ecclesia egens extra casum extremæ necessitatis pauperum est præferenda.

Num. 9.

Cum plurima sint priuilegia paupertati concessa, de quibus per Velaic. in tract. de priuileg. pauper. Rebuff. de priuileg. Scholar. priuileg. 90. Gonçal. ad reg. 8. Cancellar. glof. 2. num. 35. Cornel. Benicas de priuileg. paupertat. frequentissime solet disputari, an illi, quos proprias celera ad inopiam cöduixerunt, illis gaudere possint, de quo Velaic. q. s. 54. per tot. Sic in praesenti queritur hoc ipsum circa alienationem bonorum Ecclesie, qua ad subueniendum pauperum necessitatibus fieri debet, & quod non sit facienda propter eos, qui patrimonio suo sunt abusus, suaderetur ex l. si fiduciis 7. §. 1. s. qui satisfact. cogantur, l. sine hereditaria 23. ff. de nego. gest. glof. verb. ad inopiam, in cap. que in Ecclesiarum de constitutionib. Bald. in Authent. res. que C. communis delegat. Matienç. in l. 6 gl. 3. num. 32. tit. 7. AA 3 lib.

lib. 5. Recopilat. Tiraquell, in l. si unquam verb, bona, num. 5. C. de revocand. donat. And. de Ihernia in constitut. Neapol. lib. 1. tit. 33. num. 9. Afflicti ibidem, num. 18. 26. Menoch. cons. 33. num. 12. Rebus. ad leg. Gallie tit. de sentent. proces. glof. vlt. col. 4. & alii apud Velaſc. num. 1. Horat. epistolar. lib. 1. epif. ad Lollium, ibi:
Quæ ſua culpa premet, deceptus omite tueri. Ex quibus conſtat, indignos eſe miſericordum auxiliis, qui ſeſe delinquendo in egeſtatem profeſerunt, atque ita non eſe bona Ecclesiatica diſtrahenda, ut ipſiſ ſuccurratur.

88 Sed quod, etiſ culpa cauſam dederint pauperi, non ideo egeniſ ſua priuilegia debent denegari, placet D. Couar. praedicator. cap. 6. nu. 2. vers. Sed ſi in pauperitatem, Nouat. ſup. queſt. 1. 6. ſect. 1. à num. 4. Pet. Barbol. in l. maritum, num. 39. ff. fol. lut. mat. imor. Sola ad conſtitut. Sabaudie, tit. de venationib. & pſicationib. glof. 2. num. 3. Melo de induc. debitor. cap. 12. num. 15. 16. Giurba decif. 43. num. 27. Carleual. de iudicis. tom. 1. difi. 2. queſt. 6. ſect. 7. num. 616. & alii, quoſ cumulat Velaſc. d. queſt. 54. ex num. 7. Quæ leſtentia etiſ vera re- gulariter fit, illimitat duplicitate, vt per D. Couar. latim, vers. Secundo, illud, cum ſeq. Vide inſ. n. 91. 92.

Verſ. Contrariaſ ſententiam.

89 Quod res Ecclesiæ ſint alienandæ pro alendis, aut redimendis pauperibus, etiā ſu- propio viſio, ac criminis bonis careat, docere Velaſc. vbi proximi, Jacob. de Graffis in decisione, eſi ſum conſient. part. 2. lib. 2. cap. 96. Carleual. ſup. Par. Vazq. dub. 10. Mexia ſup. conc. 1. num. 8. Surdi. conf. 367. num. 42. 43. Pro quibus facit, quod de filio prodigo legitur apud Luc. cap. 15. à vers. 1. Ecclesiæ enim mater eſt omnium fideliū maximè pauperum, Gonçal. d. glof. a. n. 15. & ſupra dixi, num. 84. cultrixque pietatis, Mareſcot. varia- rum lib. 2. cap. 14. n. 10. Quare etiſ filius perperam ſubtantiam proprii abſump- terit, non ideo eius mifereri non debet.

Verſ. Primum, ergo fateor.

90 Ne quis fame, aliave calamitate op- preſſus pereat bona Ecclesiæ diſtrahi de- bent, ſit alinde ei ſubueniri non poſlit, quanquam ſua culpa in ea neceſſitate ſit conſtitutus, l. 40. vers. Mas ſi acaſieſſe, tit.

5. p. 1. P. Vazq. vbi proxime, Menoch. ſup. n. 41. 42. Mexia d. n. 8.

Verſ. Secundo, illud adnotandum.

Ei, qui coſuleſ ſuropria inopia cauſam preſtitit volens fieri pauper, vel adfraſdā- dos creditores, vel ad priuandos liberos legitima, ob alia veſtis cauſam, paupertatis priuilegia denegantur, Bald. in l. ſi qui in- dicio, ff. Si qui cautionib. Pat. Vazq. d. dub. 10. num. 37. Menoch. num. 39. Velaſc. q. 22. num. 42. Ioan. Baptiſt. Marchelan. de commiſſ. p. 2. de commiſſ. awocat. cauſar. ſ. 2. num. 52. Mexia num. 10. Marc. Mantu. ſ. cap. que in Ecclesiaria, p. 64. de conſtitu- tionib. Baeza de inop. debitor. cap. 8. num. 15. vers. Illud tamen, Sforcia Odd. de reſiſt. in integr. part. 1. q. 11. art. 10. Gamma deciſ. 25. n. 2. Benincal. ſup. q. 4. princip. n. 42. Pi- nelli in auth. Nij tricennale, num. 46. C. de bon. matern. Qnod limita, niſi neceſſitas vir- geat, quia illi ſucceſdum eft, ne pereat, Benincal. n. 94. Surd. de aliment. tit. 7. 4. 25. n. 10. 15. Velaſc. qu. 34. num. 27. la- cob. de Graffis. ſup. d. cap. 96. n. 6. D. Couar. vers. Proximo, Azcuad. in l. 1. n. 44. tit. 1. lib. 4. Recopilat.

Verſ. Tertiō, eſi in eadem queſtione.

Qui culpa ſua etiam non ordinata ad pauperatatem incidi in eam non gaudet priuilegiis pauperi in priuilediūm te- tij. Cácer. variaſ. part. 2. cap. 9. n. 48. Sola vbi ſupra, Pet. Barbol. n. 73. Pat. Vazq. d. dub. 10. n. 37. vers. Tandem, Mexian. 10.

Illi autem, qui allegat, queriquā pro- pria culpa ad inopiam perueniſſe, onus probationis incubit, ſi agendo, ſue excepido id proponat, argumento l. quoties 18. ſ. Qui dolo, ff. de probat. Velaſc. ſup. n. 3.

Ibi: Ex ea deducentes, prohibitum ex cauſa.

De queſtione hac conſulas Menoch. 94 ſup. fuſe agentem, ex n. 41. Velaſc. à n. 17. Pinell ſup. vers. Sic in pauperitate, P. Vazq. vbi proxime.

Ibi: Et licet Fulgoſius in d. auth. res. que.

Fulgoſius contra D. Couar. ſequitur 95 Menoch. d. cas. 182. n. 64. 65. nam ex ma- xima parentum erga liberos charitate preſumitur, vt potius velleſt reſtorat fi- deicompliſſum extinguit, quam illos car- ceri mancipatos pati.

Verſ. Quarto, eſi pium, & licitum.

Etiā delinquentibus humanitatis, ac 96

mi-

Variaſ. Resolut. Lib. II. Cap. XVI. 283

miferationis ſubūdia ſunt exhibenda, illi- cēt enim peccata odio ſint habenda, ho- mo tamen diligendus eſt, ai iuuandus, cap. odio 86. diſiinct. cap. duo ſiſa 35. 23. 9. 4. cap. Quamobrem circa medium, ibi: Nec enim Deus hominibus, ſed vitiis irſeſit, de paſnit. diſi. 1. Vnde ex bonis Ecclesiæ pro ficeſteribus carcerariſ ſalimenta piaſſari debent, ne fame abſtūnatur, horum enim miferabilium cura etiſ iudiſib⁹ ſecula- ribus ſit inſuſta, l. iudices 10. C. de Epifco- pal. audient. l. 3. rit. 24. lib. 4. Recopilat. Guazzin. de deſenſion. reor. deſenſ. 6. cap. 1. num. 15. Bouadill. in Politic. tom. 2. lib. 3. cap. 15. num. 63. maxiſe ad Prælatos Ec- cleſiaſticos ſpeſtat, vt conſtat ex Concil. Aurelianens. 5. cap. 17. quo ſancte ſtatutum eſt, quod Archidiaconus, vel Præ- poſitus Ecclesiæ ſinguli diebus Domini- nicis carceres adeat, vt neceſſitatibus pauperum prouideat, & quod Epifcopus ministrum idoneum præponat, qui ex bo- nis Ecclesiæ eis omnia ad viuam neceſſaria largiatur. Notat Sandoual de carcere cap. 17. Bouadill. ſup. num. 108. Monachi quoque in ſolitudine Africæ inhabitan- tes ex eo, quod operis ſuis comparabant, carceris ſubuenire ſolebant, Calsian. lib. 10. cap. 22. Ioan. Diacon. lib. 4. de rit. D. Gregor. cap. 63. & quantum pietatis, ac meriti opus illud impoſter, fuſe oſtendit Sandoual ſup. cap. 3. 10. Bouadill. d. n. 63.

Ibi: Non tamen poſſum mihi perſuadete.

97 Res immobiles Ecclesiæ, aut mobiles preioſe, quaſe feruando feruati, poſſunt, diſtrahenda non ſunt, vt qui pro ſuis fe- cteribus carceri mancipantur, ab eo libe- retur, P. Vazq. ſup. Redoan. queſt. 1. Bonac. d. punct. 3. n. 1. vers. Secunda cauſa, Mexia num. 8. Vide contra ſup. n. 89.

Ibi: Imo pro redimendis a carceribus his.

98 Ade Mexia vbi proxime. Sed contra- mentem DD. hoc eſte videtur, qui com- muniter doceant iuſtam cauſam ad aliena- nda piaſſata Ecclesiæ bona eſte liberta- tem eorum, qui in vinculis publicis deti- nentur, vt videre eſt apud Velaſc. q. 22. n. 41. vbi plures refert, Ioan. Garcia re- gul. 15. n. 5. & quanuis D. Couar. conve- dat, illeſe cam alienationem fieri, cum vel ipſe carceratus, vel alii, quibus erat alimēta ſuis operis exhibutur, vt vror,

& liberi aliaſ fame perirent, hæc cauſa no- recipit libertatem opeſi, fed vitæ con- ſeruationem, nec diei poterit, bona diue- di, vt quis à vinculis eximatur, led ne fa- me moriat, atque ita liberacionem car- ceratorum à cauſis piaſſatis quoad aliena- nda Ecclesiæ bona D. Couar. excludit. In quo exiſtimo plarimum Prælatorum arbitrio deferendum.

Verſ. Quinto his addiderim.

Legatum reliquum pro redimēdiſ eis, 99 qui ſpud hoſtes in ſeruitute ſunt, perexe quatuor testamenti applicari nequit ad liberando exiſtentes in carcere, fine pro criminibus, ſue pro debitib⁹.

Verſ. Ex quibus omnibus.

Bona Ecclesiæ alienari non poſſunt pro liberteſe coruor, qui ad triremeſ damna- tur, Vazq. d. num. 37. Mexia vbi proxime. Quod tamē poſſet limitari ex méto D. Couar. ſup. verſ. Quartuſ, eſi piam, in fine, quādo remex teneretur, ac poſſet ſuo labore aliquibus alimēta præbere, qui aliaſ inedia elefant extinguedi, vtparēs, vxor, liberi.

Cum ſapere rerum mobilium pretioſa, 100 ac immobiliū in ſuperioribus me- minerimus, oportet ſcire, qua illæ ſint. Quoad alienationis itaque prohiſionē in hoc traſtu bona immobilla dicūtur, neclū quæ corporalia ſunt, & à loco amo- ueri non poſſunt, vt fundus, domus, ſed etiam iura, quæ ſtabilia ſunt, vt feruanteſ, ius patronatus, viuſfructus, annui redi- ditus, cefus, & ſimilia, item iura & actione- ſes ad immobilla, Bene dubitat, 2. ſectione, 1. n. 1. cum ſeqq. vbi plures, Aug. Barbol. d. allegat. 95. n. 46. Bonac. ſup. punt. 2. n. 19. Vazq ſup. dub. 1. n. 45. Hermofili. in l. 15 glof. 1. n. 60. cum ſeqq. tit. 3. p. 5. P. Molin. difp. 465. n. 3. Inter quaſe etiam beneficia Ecclesiastica enumerat, atque Bene ſup.

2. Quod eſt intelligendum itavt non fo- lū Ecclesiæ debito feruientes, cefus, vel viuſfructus in alios transferri prohibeantur, ſed etiam de nouo ſuper bona Eccle- ſia coſtitui, vt præter laudatos notat Pel- liſtar. d. cap. 8. num. 36. 4. 9. qui n. 42. bene aduertit, quod ad extinctionem cenſum redimibiliū, quos ſuper bona allorum haber Ecclesiæ, nulla cauſa, aut foſenitas deſideratur, cū ex natura contractus cen- ſualita ſuis operis exhibutur, vt vror,

Ecclesia, habeat, quod ei denegari nequit, quāquam non expedit; pecunia tamen ex redēptione cētū percepta implicari debet in emptione alterius, aut rei immobili, nec absque soiēnitatis expendi permittitur in solutōnē aris alieni etiam soiēnitatis, ut de Regularibus agens probat Pellizzar. n. 43. 44. Sunt autē bona immobilia, que alienari possunt, non interuenientibus iuris solemnitatibus, proper corum tenuitatem, ut tertulie steriles, de quibus cura non habetur, cap. Terrulas 12. q. 2. Aug. Barbos. cum multis, n. 50. Bene vbi proximē, n. 20. vers. Ratio autem, Malcard. de probat. conc. 75. n. 26. Quaranta in summ. Bullarij verb. alienatio, n. 4. 1. Pellizzar. n. 136. qui testatur, ita declarasse S. Congregat. 19. Decemb. anno 1596. his verbis: *Sacra Congregatio censuit, neque Constitutionem Pauli II. neque Conc. Trident. decretu derogasse dispositioni cap. Terrulas 12. q. 2. Est tamen necelitas, siu causa opus, ut in d. cap. Terrulas, ex profim est, & aduentur p̄cūtati, & Hermos. ex alijs n. 87.*

202 Bona mobilis pretiosa (qua immobilibus in hac prohibitione equiparantur, & similiiter alienari absque solemnitate nequeunt, Bene n. 8. 9. Barbos. num. 39. Bonac. punct. 2. n. 2. Hermos. n. 17. 58. Pellizzar. n. 9. Ricc. in prax. for. Eccles. decif. 61.) dicuntur vala argentea, vel aurea, bibliotheca copioſa, vestes maioriſ pretij, & alla huiusmodi. Quantum valere debeat res, ut in hoc tractatu prelioſa censeatur, certò definiſi non potest, sed iudicis arbitrii constitutit, Bonac. punct. 4. n. 3. vers. *Ad cognoscendū Redoan.* q. 10. Filliac. tom. 3. tract. 44. cap. 4. n. 4. Barbos. num. 51. Quarant. sup. Marc. Ant. Genueſi. in prax. Neapolit. cap. 60. num. 3. Hermos. num. 88. Peirin. tom. 1. de priuilegi. Minimor. in Constitut. 9. Iulij II. n. 15. Ricc. decif. 39. n. 8. Sacra vero Congregatio declarauit, rem non esse pretiosam, que valorem viginti quinque scutorum aureorum non excedit, Bene dubit. 1. n. 23. vbi alijs.

203 An pecuniam, qua in montibus pietatis, vel in cambijs implicata fructificat, aut quæ delinuit cit ad emptionem immobiliū positi Pr̄t̄latus abſque solemnitatibus in alios viis expendere, ac alienare, cōcent Bene dubit. 2. decif. 3. August. Barb. n. 40. Vazq. sup. n. 44. Pellizzar. n.

101. cum seqq. Bonac. vbi proximē, n. 3. qui negariue respondent, idemque dicendum est de pecunia reposita in subſidium Inſtar theſauri pro necessitatibus Ecclesiæ, Barbos. n. 41.

Non tamen iufficit, tē esse pretiosam, 104 ne alienari posſit, sed etiam requiritur, quod feruando feruari queat in longum tempus, atque ita res, que, ultra triennium ſu natura permanere non potest, & que ſu conſumitur, nec fructificat alienari non prohibetur, ut vinum, oleum, frumentum, & ſimilia, quorum etiam maxima quaeritatis diſtrahi abſque ſolemnibus permititur, Bene dicit. 1. ex n. 57. Hermos. fil. n. 18. vers. Eadie. Pellizzar. num. 9. Bonac. punct. 2. n. 4. Pat. Molin. n. 4. vbi de vobis, māncipijs, & iumentis, que vtique ſic alienari poſſunt.

His addendum erit, quod ſi res diſtra- 109 henda fuerit conſecrata; aut alteri Ecclesiæ vendi debet, ut eidem viuſi ſacri deſeruat, aut ſi ad laicos tranſerat, prius conſlāda eſt, quam tradatur, l. ſancimus 19. C. de Sacra ſanct. Eccleſ. l. 2. tit. 14. p. 1. cap. 2. 6. Preterea 10. q. 2. Molin. d. tract. 2. disp. 340. n. 22. Hermos. ſup. n. 15.

AD CAPVT Decimum septimum!

S U M M A R I V M .

- 1 Res Ecclesiæ quomodo in emphyteſim conceit permittratur.
- 2 De ſolemnitatibus in alienatione bonorum Ecclesiæ requiſitus, qui geruntur.
- 3 Ecclesiæ nomine que loca contineantur, & de bonorum alienatione prohibita trāſlatūr.
- 4 Que ſolemnitates de iure ad alienationem bonorum Ecclesiæ defiderentur, & que ad num. 17.
- 18 Alienatio bonorum Ecclesiæ valet, etiā non interuenient ſolemnitates legibus ſcularibus introductæ.
- 19 Casus, in quibus alienatio, omiſſis ſolem-

Variar. Resolut. Lib. II. Cap. XVII.

285

- nitatibus tenet, recenſentur ad num. 24.
- 25 Casus à Nentericā inueni reueluntur.
- 26 Alienatio ſub condicione imperandi aſſentum à Pontifice an valeat.
- 27 Tractatus unicus ſuſtēt in alienatione bonorum Ecclesiæ.
- 28 Episcopo valente rem Ecclesiæ, etiam inferioris alienare Capitalum ad tractatum.
- 29 Conſentimus preſtantum vocari debet.
- 30 Quid si Rektor Ecclesiæ inferioris, authoriſt in alienatione.
- 30 Quoniam Prelatus in alienationibus hiſt autoritatē interponat.
- 31 Quis conſentit preſbet. vbi Ecclesiæ eſt in una Diocesi, & boni eius, de quoniam alienatione tractatur, in altera.
- 32 Alienatio remanet preſtiorum Ecclesiæ, quoferando feruari poſſunt, non ſuſtit, niſi conſervant, & iuriſi ſolemnitates, & ea uia iuſta.
- 33 Pontifice ad iſuſ poſſit alienationi rei Ecclesiæ abſque cauſa conſervare, aut perſeſſionare.
- 34 Alienatio ſolemnis ab quæcauſa in uero moro iure pateat.
- 35 Alienatio ſolemnis ab quæcauſa in uero moro iure pateat.
- 36 Alienatione ſolemnitatē ſuſtit, iuſta cauſa ſuſtit, & iuſta.
- 37 Seu ſuſtit, ſuſtit, & deſeruerunt.
- 38 Vbi alienari rei Ecclesiæ pro iure ſilento diſtrahi ſuſtit, que probari ab empore debeat. D. n. 40.
- 41 Ecclesia non obligatur ex mutuo, niſi probetur in eius utilitatem eis uerſum, & quid de Gloriæ, ad n. 48.
- 49 Veriſi pecunie in uicinitate Ecclesiæ quomođ probetur.
- 50 Res Ecclesiæ ab iure iuriſi ſolemnitatibus in emphyteſim cari non pateſt.
- 51 Limitatur, de quo ad n. 37.
- 58 ſolemnitatibus in alienatione honorum iure preſcripta an poſſiat tolli conſuetudine, ad n. 62.
- 63 Emphyteſis Ecclesiæ pro hereditibus accepta, abſque iuriſi ſolemnitatibus, in uita conſuetudinem ad quos tranſeat.
- 64 Texrus in archib. non alien. aut permittit. rob. Eccles. 6. Emphyteſis, & 9. Licetiam, conciliator, ad n. 66.
- 67 Res Ecclesiæ poſſunt in emphyteſim perperuo, & pro quibuscumque hereditibus conſent, ſeruare iuris Canonici ſolemnitatibus, D. n. 68.
- 69 De conſtitutionibus Principum ſecularium a quoad alienationem bonorum Ec-
- clesiæ curandis in man. el.
- 70 Emphyteſis Ecclesiæ accepta pro aliquo, & eius hereditibus in perpetuum, iuriſi ſolemnitatibus adhibitis, an ad extraneos pertinet, ad n. 75.
- 76 Emphyteſis Ecclesiæ pro quibuscumque hereditibus accepta ad extraneos ſpeciat. & n. 77.
- 78 De alijs formulis danti rem Ecclesiast. eam in emphyteſis, ut ad extraneos ſuccedentes pertinet.
- 79 Emphyteſis Ecclesiæ ex contextu iuriſi ſolemnitatice conceit, ut ad extraneos heredes deueniat.
- 80 Emphyteſis Ecclesiastica preſcriptione quæſita ad quos bene deſtranſeat, & nam. 81.
- 82 Emphyteſis Ecclesiæ ſimpliſtiter accepta ad quos traxit, eſt. D. n. 83.
- 84 Emphyteſis ab Ecclesiæ concessa ad certum tempus, etiam ad extraneos deuenit ſuccedentes.
- 85 Quis detur ad tertiam, vel quartam generationem.
- 86 De varijs formulis eſt necedendi emphyteſim remiſſione.
- De ſolemnitatibus in alienatione bonorum Ecclesiæ adhibendis, ac de emphyteſis Ecclesiasticæ conſeſſione.
- Paulus II. in extremitate Ambitione, de reb. Eccles. inter communias, permittit, res Ecclesiæ in emphyteſim abſque iuriſi ſolemnitatibus conceit, modis tria concurat. Primum, quod dentur in calibus à iure permittiſi. Secundum, ut ſint iam ſolita emphyteſtari. Tertium, quod in Ecclesiæ uilitatem conſeſſio cedat cui- denter, de quibus per Auguſt. Barbot. de pateſat, Epip. part. 4. allegat. 95. n. num. 22. Francile. Pellizzar. in manuali Regula- rium tom. 1. tract. 6. cap. 8. num. 18. ex alijs, Molin. deſig. & in tract. 2. disp. 4. 66. n. 8. 2. Thom. de Bono. in immunit. Ecclesiast. tom. 2. cap. 17. dubit. 15. num. 7. cum seqq. & alios inſtituierendos, vbi cum D. Co- uar. de hī ſagdūm eſt. Nunc eſtudem uigilia ſedēdantes de ſolemnitatibus, qua in alienatione bonorum Ecclesiæ Sacris Conſtitutionibus deuotissimis, diſtemus.
- Nam.